PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК III ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ — SEPTEMBER-OCTOBER, 1962. ЧИСЛО 9-10

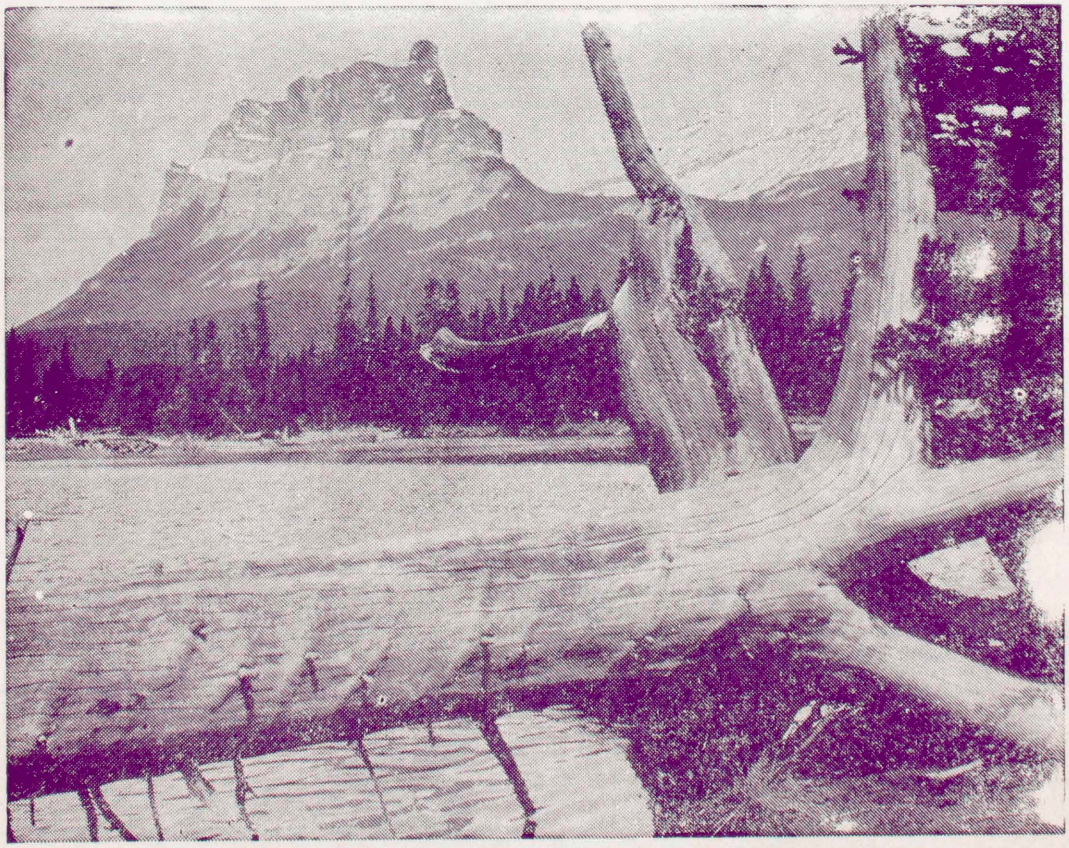

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК III
Ч. 9-10

ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ, 1962
Виходить раз у місяць

Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія
Редакторка Наталія Когуська

Річна переплата в Канаді $3.50
Поза Канадою 4.00
Поодиноке число ..... .40

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

SEPTEMBER-OCTOBER, 1962
Monthly Publication

VOL. III
No. 9-10

Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee
Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $3.50
Subscription in other countries 4.00
Single copy ..... .40

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці Гора Айзенгавера в Скелястих горах у Канаді, названа в честь генерала Айзенгавера, який згодом був обраний президентом Сполучених Штатів. Раніше той шпиль був відомий під назвою Кестел Маунтен.
Фото: Келгари Геральд, „К. С."

З М І С Т

Валентина Ткаченко — На світанні 1
В. Лучкович — Найбільша зброя 1
Марія Пастернакова — Силюети танцюристок 3
Др. Роман Осінчук — Таблетка — причина трагедії 5
Катерина Антонович — Мистець Сергій Васильківський 7
Н.К. — З молодшої генерації 9
„К.С." — Торонтонський жіночий шпиталь 10
С. Пауш — Досягнення молодої українки 11
Д. Міщенко — Сіверяне 12
Н. Когуська — В дорозі на відповідальну позицію 16
Др. Д. Бучинський — „Серед хмаросягів 17
Докія Гуменна — Нема полички 18
Agnes Kripps — "We are from Ukraine" 20
Halia Lazaruk Henderson — Thoughts While Dish-washing 21
Марія Лазарук — 36-ті роковини 23
Анаст. Стечишин — Мої враження 24
О. Юзвишин — Новий відділ 25
Ю. Шкрумеляк — Жовтень 26
Ганна Черінь — Котик вернувся 26
Ганна Черінь — Знов до школи 27
Річні звіти 28
Громадські і соціяльні вісти 29
Софія Сенишин — Українська вишивка 32
Для наших господинь 33

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

84 Adelaide Ave., E.
Oshawa, Ont.

Dear Madam

Enclosed, please find M. O. for $3.50 due for renewel June 1963. I find your journal most interesting and satisfactory reading. It gives me great pleasure to be on your mailing list and the assurance of not missing a single copy.

Yous truly
Mrs. Mary Grigorenko

Дуже люблю читати „Промінь" і тому приєдную нову передплатницю.

З пошаною,
Н. Юськів,
Содбури, Онт.

В тому листі я засилаю мою передплату на журнал „Промінь". З цієї нагоди звертаюся до хвальної редакції з проханням помістити мою подяку тій особі, яка принумерувала цей журнал тоді, коли я лежала хвора в шпиталі більше як шість місяців. Хоч я напевно не знаю імені тієї особи, але висловлюю її найсердечнішу подяку за увагу, добро, яким вона мене наділила, де кожного місяця я одержувала цей цінний журнал і він, крім свого змісту, все мені нагадував чиюсь добродійну, приятельську руку і чисте серце.

Анна Вітрак, Емесбург, Онт.

Поважана Пані Редакторко!

Ґратулюю Вам за Вашу працю! Висилаючи передплату на „Промінь" на 1962 і 1963-тій рік, хочу підкреслити вислів моєї радости і гордости за цей жіночий журнал.

Моїм бажанням є, що назва „Промінь" на все залишиться для нашого журнала. Хотілось би, щоб його читали і з нього користали усі однаково, бо в нім друкується матеріял серйозний, науковий, історичний і цікавий для всіх українців взагалі. Хай би кожна українська родина відчула потребу мати його у своїм домі і насолоджуватись його читанням.

Анна Чулій, Торонто, Онт.

Посилаю передплату на „Промінь". Жалую, що запізнилась, але інакше не могло бути.

Дуже люблю читати „Промінь" і ним користуватися. Бажаю щиро, щоб кожна українська жінка його читала та ним любувалась. В „Промені" я знаходжу цінні матеріяли з нашої багатої культури і з нашого життя, чого нема ніде інде. Журнал наш знаменито редагований. Бажаю Вам, пані Когуська якнайкращих успіхів у Вашій цінній праці. Посилаю передплати, пресовий фонд все разом 12 дол.

Вікторія Щербій, Ґронллід, Саск.

Хоч і тяжко мені тепер, але від уст відойму, а журнал заплачу. Дуже люблю читати наш журнал.

Стефанія Слюзар, Едмонтон

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК III ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ, 1962 Ч. 9-10

Найбільша зброя

(Скорочений реферат б. посла В. Лучковича виголошений на Святі Книжки в Едмонтоні 1961 р.)

Шукаєте для себе в книжці духової поживи, якоїсь провідної думки, якоїсь науки, або вказівок? Хочете, щоб та книжка була для вас якимсь **світочем, маяком,** що освічував би вам дорогу до кращого, або який повернув би вас на правдиві стежки — одним словом, хочете, щоб книжка, яку збираєтесь читати була для вас дороговказом? — Зі всіх виставлених тут книжок, поруч інших я зверну особливу увагу на книжку Іллі Кіріяка „Сини Землі". Але поки прийдемо до того, насамперед, ось кілька думок.

Коли читач має особливий смак на читання і вишукує таке, що задоволило б його духові вимоги, то треба запамятати, що найкращі книжки це ті, що писані „кровю і сльозами". Іван Франко писав свої твори серед великих злиднів та безнастанних небезпек перед поліцією, яка його переслідувала за ніби то антидержавні твори. Т. Шевченко був мучеником за свої патріотичні твори, а Леся Українка писала часто „проти надії таки сподіватись".

Згадав я цих трьох велетнів в українській літературі, бо вони є найбільшими творцями українського слова.

З новіших наших талановитих письменників дуже оригінальний Яновський та Григорій Косинка. Дозволю собі подати уривок з повісті „Майстер Корабля".

„Сиве волосся до чогось зобов'язує. Старечі ноги уже їдуть просто до могили. Багате досвідом життя передомною як рельєфна мапа моєї республіки. Скільки ж то води утекло з того дня, коли я молодий юнак окунув в життя."

Яновський був великим письменником, але Григорій Косинка це письменник більш героїчного характеру. Замало знав широкий світ і сьогодні ще мало знає про таких велетнів духа як Шевченко, Франко, Леся Українка, яких ми сміливо ставимо з світовими клясиками інших народів. Однак великою трагедією українського народу є те, що Україна століттями була поневолена. Скільки в нас зліквідованих авторів, скільки талантів знівечених і прибитих в розквіті літ.

Вистачить оглянутись на роки 1918 — 1920 в часах постання української держави. З якою небувалою силою почалось в Україні відродження української літератури! Які великі таланти дала нам доба державного відродження!

Але коли поглянемо далі в історію нашого народу, то таких тисків, таких знущань, які були і сьогодні є не знає інший народ у світі. Та проте ніщо не може спинити живого творчого духа народу. Ось дозволю собі навести дуже характеристичний уступ з новелі Г. Косинки, письменника, якого розстріляли большевики.

„Коли у віках догорятиме остання моя мисль" — так починається новеля Косинки

Валентина Ткаченко

На світанні

Як би ніжно так тебе назвати
Як ніхто іще не називав?
Щоб без мене міг щодня згадати:
Запах висохлих дніпрових трав.

Барви неба і ріки нічної,
І перейдену за містом даль
Всі тривоги стрічі пломінкої,
Наші сподівання й серця жаль.

Жаль, що ми розійдемося скоро
І не знаю, стрінемось коли...
Ой хвилюйтесь почуття, як море,
Не для радости шляхи звели.

Знаю, ти мене ще покохаєш,
Знаю з дружби виросте любов,
Отоді мене ізнов згадаєш
І прибудеш до Дніпра ізнов.

Я дивлюся в темні твої очі
Блиснув у них вогник чарівний.
І за мене ніч гіллям шепоче,
Як ти став для серця дорогий.

Вже зоря по небокраю,
Прагне день на землю вороття.
Я тебе світанком називаю,
Променем ясним свого життя.

„Фавст", про подільського селянина Прокопа Конюшинку, який захоплений державним відродженням свого народу, не боїться смерти і московському слідчому каже просто у вічі: „Так, знайте, Прокоп Конюшинка ніколи не буде зрадником. Я загину і сотні тисяч таких самих як я, але ніколи не продаватиму сестри своєї. І нікого не продаватиму."

Героїчний Косинка нагадує слова Франка „Народе мій, замучений, розбитий." Він не зрадив свого замученого народу. Такі постаті не вигадані. Вони в нас були і є. Були і є такі письменники як Косинка. Вони потверджують слова Шевченка „Не скувать душі живої".

Нас, як народ, журить наше майбутнє. Наш великий учений Сергій Єфремов каже: „Завоювати майбутність поможе нам книжка і тільки книжка." Ми, як народ змагаємось за наше священне право до життя і стараємось показати світові нашу ролю і наше місце в світовій цивілізації. І тут не слід забувати тієї правди, що її висловив Лябус: „У загальній частині цивілізації місце кожного народу визначається кількістю прочитаних книжок".

Мірилом культури людини, мірилом культури нації — це його книгозбірні і показчик книжок. Книжка вчить як на світі жити. Книжка промовляє, щоб не було рабів, книжка твій визволитель.

Що ж сказати нам про нашого українського письменника в Канаді Іллю Кіріяка? Як оцінити нам його великий талант і його велику любов до свого народу, його розуміння душі українського поселенця, розуміння душі української жінки, матері. Ось хіба прочитаю короткий уривок його повісті.

„Калина було прийде і тільки носом шморгає з заздрости, що Тетяна онука купає, цьомцяє, міряє лікоть до колінця чи часом не звихнені та й всякої приговорює та приворожує та спльовує і від уроків і від очей непевних. При тім і невісточку-Єриночку навчає як з малими дітьми обходитися: — Я десятеро їх мала, — говорила гордо, — і жадне маленьким не вмерло. Тільки Семенко від печериць минувся, але він, як би не печериці, виріс би був на такого опришка, як Андрій. Біда, чорна біда коло нас була. Дур голови чиплявся і як би не діти то я була б не витримала. А тепер тобі Єриночко рай. Всім нам рай і нам старим і вам молодим і цим маленьким опришкам. Лиш Бога просім, щоб нас розумом обдарував аби ми могли в вірі та в любости жити. МАЄТКОМ ДІТЕЙ НЕ ВИХОВАЄШ. Виростут вони, але так як лобода — любим цвітом не зацвитут, бо без маминої любости їх серця порожні будут. Але ту любість треба їм наспівати, нашептати коли вони ще маленькі, коли їх плекаєш, коли їх до сну вколисуєш. Як не маєш, як не знаєш таких співанок, таких слів, щоб до серця липли, то намоченим в тепленькій любости голосом гомони їм безслівну співанку, а вона дійде, присякне там, де треба і в серце і в розум. Як виростут тоді вони тую співанку тобі відспівувати будут."

Оттак писав наш славний письменник-співець піонерського життя українських поселенців у Канаді.

На закінчення пригадаю хіба слова одного з наших письменників, який сказав, що в житті кожного народу бувають моменти, коли на чолі його національного життя, його змагань, стоять не політики а діячі культури і мистецтва вогонь. Понад 300 років минуло від нещасливого трактату, що прикувало нас до московщини та її імперіялістичного воза, основна маса нашої людности — селяни, ходили в кріпацькім ярмі, а представники, верхівка пішли на службу москалям, або іншим народам. І саме в таку тм'яну, глуху добу — говорить писатель на прикінці 19 ст. — зазвучало могутнє слово Шевченка, великого Кобзаря що „Наша слава не поляже; не поляже, а розкаже, що діється в світі."

Тому не диво, що прагнення волі і людської гідности таке сильне в українській літературі. Шевченко, Франко та Косинка повинні бути більш відомі англомовним читачам. В модерному Косинці вчувається сильна натура. Якраз тому він згинув, не зігнувсь.

Тому українська література повинна бути сильною зброєю. Уважаймо нашу літературу з точки зору ЗБРОЄЮ. Що до канадійсько-українських творів я маю на думці перш за все велику СПІВЗВУЧНІСТЬ, майже індентичність, українських та канадійських ідеалів. Писання моїх „Споминів", є пройняті бажанням знати і підкреслити цю схожість ідеалів, зробити їх синтезою. Рівночасно хотів би я знати розвязку теорії „ДВОХ БАТЬКІВЩИН" і щоб воно стало для нас головною ідейною базою, філософією життя. Отже, провідною думкою для цих книжок мало б стати бажання дати мистцеві докази на згадану спорідненість канадійських ідеалів. Таким чином вона читачам дасть не лише естетичну насолоду, але водночас стане ЗБОЄЮ в боротьбі за найвижчі ідеали життя.

Марія Пастернакова

Силюети сучасних українських танцюристок

КЛАСИЧНИЙ БАЛЕТ

ЛЕСЯ БІЛОШИЦЬКА

Зіркою, що заревом ясним тількищо сходить на балетному небозводі Канади, є молоденька 17-річна заавансована студентка балетної школи Канадійського Національного Балету, Леся Білошицька.

Народилась вона в родині, в якій плекають мистецькі традиції — батько і старша сестра є видатними скрипалями і членами торонтонської симфонічної оркестри. Леся вже змалку полюбила музику і вслід за тим прийшло бажання інтерпретувати її рухом-танцем. Вже з 6 року життя почала вивчати балетну абетку в школі Б. Волкова в Торонто, один рік була ученицею А. Заварихіни, а від 1956 р. вчиться класичного танцю в школі Канадійського Національного Балету. Цього року закінчила середню школу (гай скул), необхідну для мистця, що мусить мати підставову освіту, щоб в майбутньому мати змогу розвинути індивідуальну творчість або по своєму інтерпретувати, внести щось нове, свіже у давні твори.

У балетній школі, в якій зараз навчається Леся, мистецьким керівником є Селла Франка, що прийшла до Канади з англійського балету і тому в школі панує англійський дух, такий як в Королівському Балеті (давніше Садлерс-Велс), в ньому ті самі методи італійсько-французькі, що їх встановили в 19 ст. Чечетті і Птіпа і на яких розвинувся теж російський балет. Іспити в тій школі проводять вчителі з Англії і ставлять такі вимоги до учнів, як в школі Королівського Балету.

Леся не має, покищо, якогось особливо улюбленого танкового жанру, вона однаково добре почуває себе у ліричному, характерному чи спеціяльно еспанському танці, коли виконання його приносить їй вдоволення, коли в ньому вона може хоч частинно виявити саму себе, свій настрій, свій темперамент. Ці індивідуальні риски вже настільки помітні в її танцях, що її вибрано з більшого числа кандидаток до балетного ансамблю „Канадетт", який від 1958 р. постійно виступає на „Ґренд Стенд" в рамках щорічної Всеканадійської Вистави. З тим ансамблем Леся виїздила в 1960-61 рр. на гастролі до Америки, де виступала у „Блюмберґ Феієр". Її запрошують теж виступати в балетних продукціях в телевізії Сі-Бі-Сі.

Леся Білошицька
Lesia Biloshytsky

Хоча Леся ще не закінчила балетної школи, вона вже так заавансована в балетній техніці, що вчить класичного танцю у початкових клясах і має пересічно 60 дітей, які відтак можуть переходити у вищі кляси балетної школи. Крім практичних зайнять Леся добре зазнайомлена з історією класичного балету, життєписами славних балерин, які стали легендарними постаттями для молодих адепток балету. Її увагу притягають більше східно-европейські балетні ансамблі і їх солісти, вона думає, що в їх танцях більше теплої поетичної інтонації і музикальності, в кор-де-бале більше динаміки і екс-

Галина Самцова
Halyna Samcova

пресивності як в балетних виконавців західного континенту. Звичайно, це похвально, що молода балерина пробує критично глядіти і порівнювати стильові різниці балетного танцю, а проте вона з увагою вміє прислухуватися до інших знавців, які мають дещо відмінну думку. Вони, власне, кажуть навпаки, що в совєтських балетних виставах забагато театральности, розрахунку на зовнішні ефекти, прецизійного обмашинення, в якому блискуча техніка не підчинена душі танцю (виїмок становить тільки Кіров-Балет, що дає танець у чистій формі і його називають найбільш аристократичним у світі), — тоді коли французький, американський і, до деякої міри, теж англійський балет виявляє більше індивідуальности, щирого відчуття, фантазії, а, можливо, менше суворої професійної віртуозности у відтворенні балетних образів.

Можливо, на опінію Лесі підсвідомо впливає духовий звязок з посестрами з України, можливо в душі в неї народжується мрія-бажання включити себе колись у вільний український балет, бути активною при його рості і в ньому самій досягти вершин хореографічного мистецтва. Таємниці людської душі незбагнуті й їх звязок з невловимим майбутнім остане назавжди загадкою. А проте, полум'яне бажання, глибока віра в побіду, витривалість у праці, це ті рушійні сили, що ведуть справжнього мистця твердим творчим шляхом до вибраної світлої мети.

ГАЛИНА САМЦОВА

Торонтонська англомовна преса подала влітку минулого року вістку, що Канадійський Національний Балет збагатився цінним набутком в особі балерини Галини Самцової з Киева. Приїхала вона до Канади як дружина канадійського горожанина Олекси Урсуляка, якого пізнала в Києві, коли він там вивчав українські народні танці. Г. Самцова закінчила хореографічну школу в Києві і після того стала солісткою Київського Театру Опери і Балету. Танцювала чолові ролі в таких балетах як „Спляча Красуня", „Жизель", „Лебедине Озеро" і в багатьох інших балетах київського ансамблю. Її танкова освіта і кар'єра пов'язані виключно з Україною і особливо з Києвом. Вона, сьогодні 20 літня балерина, почала вивчати класичний танець вже з ранньої молодости, бо з 12 року життя. Останні роки вона вишколювалась під керівництвом одної з кращих балетних вчительок В. Верекундової, яка закінчила водночас ту саму класу балету з Галиною Ульяновою у найкращій балетній школі в СССР, Большого Балету в Москві. Г. Самцова у загальному вдоволена працею у Канадійському Балеті, хоча помічає деякі різниці у методі і техніці між українським і англійським балетом. Відомо теж, що матеріяльні умовини для балетних мистців в СССР кращі як в Канаді чи Америці, бо вони там є державними службовцями, зате відомо теж, що балетні майстри на тому континенті мають більші можливості індивідуального розвитку і вияву, можуть після вподоби переходити з одного ансамблю у другий, можуть закладати власні балетні компанії і ставити ніким не накинені нові балети, можуть у своєму розвитку досягти справжніх мистецьких вершин, бо вони не скована „стар-системою". Тому з великим зацікавленням — каже Г. Самцова — київські балетні мистці слідкують за виступами американських балетних солістів, які порядком культурного обміну гостюють на українських сценах, за їх новими хореографічними прийомами і до того достосованою балетною технікою.

У 1962 р. Г. Самцова брала участь як солістка в гастролях Канадійського Національного Балету по більших містах Канади й Америки і після того поїхала до Киева, за яким тужить, та у відвідини до своєї рідні до батька Мартина Самцова, до мами з Веринкевичів та до сестри Люби. В тому часі вона мала кілька „гостинних" виступів у Київському Театрі Опери і Балету і як постійний член Канадійського Балету вернулася до Канади. Тут виступала со-

Д-р Роман Осінчук

ТАБЛЕТКА – ПРИЧИНА ТРАГЕДІЇ

Щодня читаємо в пресі про різні людські трагедії в залізничих, автомобільних і летунських катастрофах, але те, про що довідуємося останнім часом, не має прецеденсу в історії медицини. Таблетка, яка приносила заспокоєння нервової системи, забезпечувала людині гарний сон, а особливо запобігала вонітам у жінок під час їх ранньої вагітности, — стала причиною страшного каліцтва та вроджених аномалій у новонароджених дітей, а інколи й причиною їх смерти.

Цією таблеткою, як запевняли фармацевтичні фірми, „чудесною та безумовно безпечною для людського здоров'я", є хемічна сполука, звана талідомідом (за німецькою вимовою), яка має багато інших патентових назв: контерган, алькоседив, перакон, ґріппекс чи полігріппан, у Німеччині, діставал, вальджіс, тензівал, вальґрейн, асмавал, талімол чи кевадон — в Англії.

Одна з фармацевтичних американських компаній намагалася цього року впровадити талідомід на ринок ЗДА, запатентувати його під назвою кевадін, але цьому перешкодила Федеральна Адміністрація Харчів та Ліків, зокрема лікарка д-р Франсіз Келсі, яка дуже старанно перевіряла цей лік в лябораторіях федерального уряду.

Тож згаданий лік офіційно на аптекарському ринку в Америці не появився. Таким чином відвернено багато родинних трагедій, заощаджено багато державних та суспільних коштів, зв'язаних з масовим каліцтвом немовлят. Проте й тут, в ЗДА, все таки зареєстровано спорадичні випадки каліцтва немовлят, матері яких зажили цей лік під час ранньої вагітности, одержуючи його з Німеччини, Англії, з сусідньої Канади чи навіть від деяких лікарів, яким згадана вгорі американська фармацевтична фірма давала цей лік ще перед його запатентуванням для лікарської обсервації.

Історія талідоміду має кілька років. Ще в 1953-му році швайцарська фірма „Сіва" дослідила його вплив на звірятах і — перестала ним цікавитись. Дещо пізніше німецька фірма „Ґрінеталь" почала випробовувати цей препарат для лікування епілепсії, і, хоч не заспокоював він епілептичних конвульсій, виявився як дуже добрий насонний та заспокоюючий засіб і таким чином в короткому часі одержав широке признання. А що був він цілковито безпечним, — як запевняли — ліком, навіть при заживанні в далеко вищій від лікувальної дози, то розходився на ринку у величезних кількостях. До того ж за дозволом німецької влади можна було набувати його без лікарської рецепти, як аспірину.

І з цього почалося нещастя.

Багато інших фармацевтичних фірм у Німеччині, а згодом і в інших державах, старалися запатентувати талідомід. Попит на нього зріс ще більше, коли виявилось, що цей препарат у лагідний спосіб заспокоює нудоту й запобігає вонітам у вагітних жінок. Тепер зрозуміло, чому цей лік має стільки патентових назв.

Цей „невинний" лік, який приносив полегшу вагітним жінкам і заспокоював їхню нервову систему, рівночасно у невиявлений ще спосіб діяв шкідливо на зачатий у лоні матері плід-ембріон, особливо в перших місяцях вагітности. Він викликував такі страшні зміни в розвитку немовлят, що вони почали народжуватися з різними аномаліями та деформаціями тіла — без рук чи ніг, з короткими чи здеформованими кінцівками (ці аномалії звуться фокомелією), без вух, з недорозвиненими легенями, печінкою чи жовчевим міхурцем, забуренням стравоходу, статевих органів і т. п.

У деяких немовлят було так багато аномалій, що вони взагалі не могли жити по народженні. Найчастіше такі немовлята родилися із згаданою вже фокомелією, виживали і залишались на все життя страшними каліками. Скільки таких калік є тепер у світі — трудно сказати, бо докладні статистичні дані уряди здоров'я й лікарі щойно почали збирати. Проте, можна без

лісткою з групою канадійських танцюристок в часі Шекспірового фестівалю у Стратфорді-Канада, в модерному балеті „Time Cycle" до музики L. Foss-a в хореографії Grant-a Strate. Балет поставлений в дусі сучасного Баланчина і він має дати уявлення наслідку нашої атомової доби у фройдівському окресленні.

Галина Самцова, за словами торонтонських мистецьких критиків, внесла у Канадійський Національний Балет „свіжість, динаміку, майстерну техніку". Оці прикмети принесла вона з України, яка має багату традицію танцювальної культури і ще сьогодні дає інспірації для театралізування народних танців та збагачення форми і тематики українського балету.

перебільшення сказати, що кількість їх доходить до десятьох тисяч.

Запізнення з такою статистикою має своє виправдання. Поперше, треба підкреслити, що коло трьох відсотків немовлят родилися з деякими аномаліями і без впливу талідоміду, подруге — батьки таких немовлят - калік спочатку крилися від людей із своїм нещастям. Лікарі також не вдарили зразу на сполох, бо мали діло лише із спорадичними випадками, хоч тут і там обговорювали на лікарських сходинах незрозумілі випадки вродженого каліцтва.

Щойно по докладних дослідженнях причин та випитуваннях матерів про перебіг їх вагітности лікарі почали підозрівати талідомід, як спричинника цих каліцтв. В 1961-му році, коли почали родитися немовлята - каліки, так сказати, „епідемічно", перший д-р В. Ленц з Гамбурґу в листопаді того року висловив уже явно своє підозріння, що причиною цих каліцтв є широко вживаний у Німеччині вагітними жінками контерган чи талідомід. Його підозріння почали потверджувати лікарі з інших міст Німеччини, з Англії, Австралії, і це стало спонукою для урядів усуннути шкідливий лік з аптекарського ринку.

Відбулось це не без протестів і перешкод з боку продуцентів, які вимагали конкретних доказів шкідливости того ліку. В Канаді, наприклад, усунено талідомід у березні цього року, а вживали його ще досить довгий час після того.

Як ми вже згадували, багатьох немовлят у ЗДА врятували від каліцтва розум, науковий досвід і впертість лікарки - дослідниці Франсіз Келсі, якій належиться глибока вдячність американського народу, зокрема молодих батьків, і яку цими днями Президент ЗДА відзначив спеціяльною медалею в Білому Домі. Д-р Ф. Келсі, до якої з Европи дійшли чутки про шкідливі впливи талідоміду, вперто вимагала докладніше перевірити цей лік на вагітних звірятах, і таким чином відтягала справу запатентування його в ЗДА.

Припускають, що в Німеччині народилось понад 4,000 немовлят - калік, в Англії — понад 1,000, в Австралії, Канаді, Португалії та інших країнах — також декілька тисяч, а в ЗДА є вже кількадесят випадків каліцтва. В самій Вестфалії, одній із десятьох союзних держав Західньої Німеччини, зареєстровано понад 600 таких випадків.

Це є велика людська трагедія, і очі цілого світу звернені із співчуттям до матерів, у яких, в наслідок заживання тієї таблетки, народились діти каліки. Із ще більшим співчуттям до них звернені очі лікарів, які, заскочені таким страшним діянням на людський плід хемічного ліку, намагаються науково вияснити шляхи розвитку того каліцтва.

Історія цієї таблетки створила також різн проблеми родинного, суспільно - державного й наукового характеру. Самозрозуміло, що скалічена дитина створює для батьків багато клопотів. Вона вимагає далеко більшої опіки, видатків та родинного тепла й вирозуміння, а це часто приводить до різних конфліктів чи трагедій в родині, навіть до економічної руїни. Така дитина - каліка в дорослому віці матиме жаль до своїх батьків і світу, матиме почуття своєї соціяльної меншевартости, а це відбиватиметься також на її духовому розвиткові й цілому житті.

Прикладом страшного родинного нещастя нехай послужить одна молода мати-англійка, яка, вживаючи таблетки талідоміду, породила дитину з фокомелією. Не знаючи правдивої причини цього каліцтва і по виясненні лікаря, що випадки вродженого каліцтва бувають дуже рідкі, ця жінка, другий раз завагітнівши, продовжувала заживати таблетки талідоміду. Наслідком цього народилася в неї друга дитина - каліка.

Тисячі дітей - калік, без рук і ніг, створюють велику проблему, бо державні та суспільні інституції мусять ними опікуватись, створити для них спеціяльні притулки, зорганізувати ортопедичні заклади для вироблювання протез, спеціяльні школи, де б навчали тих калік, як протези вживати, дбали про те, щоб тих калік якось пристосувати до життя.

І нарешті чи найважливішою проблемою, яка постає перед науковим світом, є проблема дослідження різних ліків та їх впливу на людський організм, зокрема на ґени, що відіграють рішальну ролю у розвитку плоду в лоні матері. Історія цієї трагічної таблетки розбурхала лікарський світ і змусила законодавчі органи звернути найпильнішу увагу на поліпшення контролі кожного ліку перед його запатентованням. І це є може єдина додатня сторінка тієї трагедії, яку створила таблетка толідоміду.

„Свобода"

Катерина Антонович

Мистець Сергій Васильківський

СПОГАД

Памятаю його з самих ранніх дитячих років. Це був товариш мого батька й іноді заходив до нас. Тоді ми жили в Харкові вдвох з батьком на Миколаївській вул. 16 у власному домі.

Зовнішність Васильківського була така оригінальна, що кидалась перш за все в очі. До того я ніколи не бачила, щоб хто інший так одягався і тільки, багато пізніше, коли була в Парижі, побачила артистів — мистців, які були так одягнені. Він мав великий м'який оксамитовий чорний берет, який гарно відтіняв його лице, носив широку пелерину, що спадала приємними м'якими складами і ніби хвилями овивала фігуру. Замість краватки носив м'яким бантом завязаний шарф. Все одіння було чорне і може тому лице здавалось таким блідим, а сірі очі такими великими.

Іншої мови крім української я від нього не чула, хоч тоді в Харкові між інтеліґенцією мало нею говорили, хоч більшість її і знала. Жив він на Москалівці (передмістя Харкова) в невеликій власній хаті з садочком, так, що з вулиці хати майже не було видно. Жонатим він не був і жив вдвох із старенькою мамою. Казали, що до жінок відноситься з призирством і тікає від них. Коли я це почула, то запитала свого тата: „Чому кажуть, що Сергій Іванович жінок не любить, а мене ж він любить, а я ж жінка". Тато подивився на мене з усмішкою, махнув рукою і сказав: „Ну, яка ж ти жінка?! (мала я тоді 8-9 років).

Сергій Іванович приносив іноді до нас показати татові свої праці. Числив на те, що тато розуміє й цікавиться його поглядом. Іноді запрошував нас до себе. Це я дуже любила. Попадали ми в зовсім інший світ. Через густий садок з силою квітів під вікнами, заходили до чистенької біленької хати. Там було так затишно, що прямо не вірилось, що це у великому місті Харкові: стільки м'якої ласки вносила його мама, так привітно гостила і таким теплом віяло від неї, що мені, яка дома не мала жіночого тепла, було дуже приємно.

Але саме прекрасне і саме цікаве була майстерня Сергія Івановича: велика світла кімната з вікнами у садок і всюди картини — закінчені

С. Васильківський — Григорій Сковорода український філософ-містик

картини в рамах на стінах, картини без рам, етюди і тільки початі великі полотна на мольбертах. На все я дивилась з захопленням, це було, мабуть, приємно Сергієві Івановичу, він радо показував і розповідав про свої праці.

Памятаю що тато його запитав: чи багато він продає своїх картин. Він відповів що так; він виставляє у „Передвижників" і ці виставки їздять по Росії і Україні і що в Петербурзі імператриця Марія Федоровна дуже цінить його картини і завжди багато купує. Коли ми об-

дивились картини, які були видні в кімнаті, він дістав ще купу інших, що стояли за диваном і коло стін. І знов можна було дивитись, хоч він і питав мене чи мені ще не набридло і чи я не втомилась.

Захоплювалась його козаками в ярких красивих одягах, такі гарні українські типи. Тоді видавалась „Живописна Україна" туди він рисував козаків і інші українські типи пань в старовинних одягах, дівчат, міських типів, а оточення до них робив маляр графік Самокиш чорною тушью. Між тими козаками був один в драній сорочці і я сказала, що не треба так малювати наших козаків, Сергій Іванович відповів: „Але всякі бували!" Памятаю картину, яка зробила на мене враження — ранній ранок до сходу сонця, степ в легкому тумані, горить вогонь і дим ніжно змішується з туманом, який вже злегка починає рожевіти, козаки відпочивають, трохи далі пасуться коні. (Дуже зраділа, здивувалась, що випадково знайшла знимок-картку з цієї картини вже на еміграції і маю її у себе.

Пейзажі —види України такі живі, ніби бачиш їх перед собою, ніби дихаєш нашим українським повітрям.

Так він прекрасно відчував і передавав красу нашого степу. Ще була крім картин в його майстерні старовинна шафа, з різної форми теж старовинними пляшками, шклянками і глиняними різних форм і кольорів. В них були різні напої, які він сам робив з мамою по старовинним рецептам. Різні наливки, запіканки меди, смаку їх я не знаю, бо мені не давали як маленькій, але кольори були надзвичайні. Сергій Іванович наливав до чарки і показував на світло: прозорі, ярко чи темно-зелені, темно чи ярко-червоні, жовті всіх відтінків, він з замилуванням дивився і казав „як дороге каміння сяє". І дійсно вони були дуже гарні і ніколи потім я таких напоїв не бачила. Вони з татом ще нюхали і казали, що гарно пахне, ну й ясно що коштували... І нарешті з майстерні треба було відходити.

Тато запросив Васильківського до нас на хутір. Він радо погодився і взяв все що треба для малювання. Хутір був недалеко від Харкова на річці Немишлі; ця степова річенька весною широко розливалась і затоплювала луки а до кінця літа пересихала і тільки де-не-де лишались ставки.

Їхати на хутір треба було по широкому Салтовському шляху, по ньому, як казав тато, чумаки їздили у Крим по сіль, іноді і ми ще зустрічали великі валки на волах... Такого широкого шляху я ніде ніколи не бачила і дивувалась на що була потрібна така ширина. Не жалували місця на нашій Великій Україні... Стояли козацькі могили, їх далеко було видно, співом заливались жайворонки.

Хутір наш був дуже гарний. Згори, де стояла наша хата з балконом в колони, спускався вниз великий садок, спочатку овочевий а внизу був оточений пірамідальними тополями, вербами, берестами. Внизу текла річенька, був ставок і трохи далі криниця з журавлем... Ця криниця сподобалась Сергію Івановичу і він поставив мольберт і почав малювати криницю на фоні сірих верб, а тут почав накрапати дощ, Тільки він починає накладати барви а зверху сипляться крапельки, які тоненькими потічками стікають вниз по барві. Він хвилюється, кидає, потім починає знову, як перестає дощ...

А тут ще я, мабуть, заважала; я тоді не могла зрозуміти як можна заважати тим, що стоятиу мистця за спиною, дивитись стоячи не рухаючись і навіть нічого не казати! Я так була захоплена, як кладеться барва і враз на полотні починаєш бачити те, що є перед твоїми очима, я не могла відійти від нього, хоч він кілька разів просив мене відійти, але то вже було вище моїх сил і то з одного боку дощ — з другого я. Етюд криниці на фоні верб мені дуже подобався, але дощ не переставав... і етюдам поклав кінець...

Коли дощ — то наш український чорнозем ставав липким і на ногах, як ходити, налипали величезні грудки, багато більші за ноги і ходити майже неможливо. Салтовський шлях, яким мусіли їхати до Харкова, розмок так, що колеса були видні на половину а екіпаж, ніби плив по болоті, коні ледве витягали ноги і ми аж пізно вночі приїхали додому. Сумно було що поїздка була така невдала для Сергія Івановича. Але за деякий час він приніс нам картину з того етюду, що робив на хуторі — і криниця і журавель і верби... Я була дуже рада, що вона була у нас.

Сергій Іванович приніс якось до нас велику картину „Узлісся", щоб показати татові, тато хотів скопіювати її і просив залишити на деякий час; вона була у нас досить довго а потім в залі висіла вже татова копія. Її я дуже добре памятаю: на першому плані світлий золотий пісок і сосна ярко освітлена сонцем, а далі дерева і синя далечінь лісу.

Багато років я не бачила Сергія Івановича, але завжди на виставках шукала його картин і дивилась на них. Чула що мама його вмерла, думала, що мабуть, дуже сумно йому самому.

З МОЛОДШОЇ ҐЕНЕРАЦІЇ

У відділі англійської секції знайдемо в цім числі цікаву статтю п. з. „We Are From Ukraine" за підписом Agnes Krips. Це одна з молодшої ґенерації ідейна українка Оксана Крипс з Ванкуверу, яка читаючи наш журнал, цікавиться ним і на наше прохання згодилась дописувати до нього.

Виявом доброї волі пані Оксани треба тільки радіти; вона володіє й українською мовою не менше англійської і вже це одно може бути прикладом для багатьох з нашої молодшої ґенерації...

Оксана Крипс широко відома зі своєї активної громадської праці у Ванкувері; відома вона й у Вінніпеґу, бо тут народилась і виростала в домі свідомих громадян п-ва Семенюків. Була активна в СУМК і була керівником мистецької частини з'їздових програм молоді. Будучи студенткою вищої школи у Вінніпеґу, Оксана з великим успіхом переходила свої кляси і 1947 р. одержала стипендію Манітоба Сколар Шип, а будучи на студіях загальних наук в Саскатуні, вела курс програми праці молоді в УМСА.

Оксана живе у Ванкувері, чоловік її аптикар Степан Крипс, відомої серед українців в Канаді родини Крепякевичів. Оселившись у Ванкувері, Оксана поруч своїх родинних обовязків, виховує своїх четверо дітей, які так само всі виховуються в рідній мові, включилась у суспільну працю, не тільки серед українців, але й

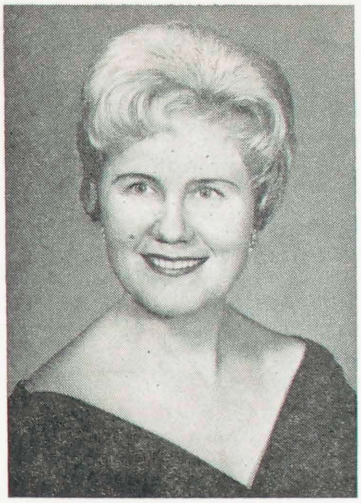

Оксана Крипс

в інших організаціях, як Канадійська Міжнародня Організація, яка складається з 40 етнічних груп.

Головна спеціяльність Оксани це передшкільна виховальна праця серед молоді, дитячі садочки й інші. В льокальнім КУК у Ванкувері вона займає місце освітної референтки та є головою Молодшого відділу СУМК. Будучи на Всеканадійському Конґресі у Вінніпеґу ц. р. Оксана зложила візиту редакції „Промінь".

Н. К.

Коли була студенткою, якось на вечірці побачила його і радісно хотіла привітатись, він мене не пізнав і такі холодні були його сірі очі, що я повернулась і пішла, і не нагадала йому за маленьку дівчинку, до якої він колись так добре ставився... і яка зберігла про нього такі милі спогади...

У тата були дві великі кабінетні фотографії Сергія Івановича: на одній він був зразу по закінченні Академії Мистецтва в Петербурзі, зовсім молодим з пишною шевелюрою волосся і мені трохи чужий, зате другий в береті — такий як я його звикла бачити — знайомий і милий. Коли багато років пізніше була в Полтаві і оглядала знаменитий дім Полтавського Губерніяльного Земства — збудований по плану нашого знаменитого маляра-архітекта Василя Кричевського. В середині, крім орнаментів Василя Григоровича, були і росписи на стінах — картини Васильківського, мальовані в великих півколах. Тепер під час другої війни все загинуло і ця наша памятка дому збудованого в українському стилі і всі росписи і картини.

Др. Френсес Олдгем Келсі, яку през. Кеннеді в Білому Домі у Вашінґтоні відзначив спеціяльною медалею за ге, що вона перешкодила продажі таблеток талідоміду в Америці.

(CP. Photo)

Торонтонський жіночий шпиталь

Єдиний у Канаді жіночий шпиталь „Вименс Каледж Госпітал" у Торонто відзначував мин. року 50-ліття своєї особливої праці для громадськости. Як один з трьох таких шпиталів на цьому континенті, він забезпечує для жінок медичну, хірургічну і акушерську опіку за посередництвом лікарів і хірургів того ж самого полу. Водночас він дає змогу жінкам — абсольвенткам медицини — продовжувати свої студії у всіх галузях медицини. Крім того цей шпиталь запезпечує удогіднення для клінічного навчання студенткам медицини з будь-якого визначного каледжу чи університету на терені Торонто.

Такі догідні умови для вишколу і практики не завжди були доступні жінкам у Канаді, які бажали вивчати медицину. У 1883 році група чоловіків і жінок, які вважали, що жінки теж повинні мати нагоду вишколюватися на лікарів, оснували Онтерійський Медичний Каледж для Жінок. За час свого існування з цього каледжу вийшло 128 жінок-лікарів; його закрито у 1906 році тому, що Торонтський університет вирішив у 1905 році приймати також жінок на медичні студії.

„Вименс Каледж Госпітал" розвинувся завдяки своїм ранішим зв'язкам з Онтерійським Медичним Каледжем для Жінок. Почався він з амбуляторії, що приміщувалась при вулицях Парлямент і Квін у 1898 році; після перенесення її до підвального приміщення в будинку Каледжа для Жінок, ця амбуляторія стала своєрідним відділом для позашпитальних пацієнтів при тому Каледжі, факультет якого перейняв нагляд над амбуляторією. Коли Жіночий Медичний Каледж закрито, амбуляторію перенесено до більшого шестикімнатного приміщення при вул. Сітон, де вона набула статус шпиталю, забезпечивши ліжко для першого свого пацієнта. У 1914 році вона мала вже 25 ліжок для пацієнтів у своєму новому приміщенні при Рашолм Ровд. У 1915 році відкрито медсестерську школу. Шпиталь постійно розвивався і то не лише в ділянці устаткування приміщень для пацієнтів, але й у таких шпитальних удогідненнях, як відділ просвітлювання Ренґеновими променями і відділ патології, що їх додано в 1919 році. У 1935 році „Вименс Каледж Госпітал" перенесено до теперішнього приміщення — 10-поверхового будинку при вул. Ґрінвіл, до якого додано з того часу два крила: 9-поверхове і 5-поверхове.

Сьогодні „Вименс Каледж Госпітал" це загальний шпиталь на 279 ліжок, з медичним, хірургічним і акушерським обслуговуванням, психіятричним відділом і рухливим відділом для позашпитальних пацієнтів, що займає 20 великих кімнат.

Приблизно 23,000 позашпитальних пацієнтів приходять кожного року за лікарською допомогою у 42-ох клініках, де їх приймають щотижня лікарі. Сюди належить три дентистичні клініки, сім клінік загального лікування, а решта це спеціялізовані відділи для окремих недуг, як наприклад, діябет (цукриця), неврологія, афтальомологія (хвороби очей) і алергія. Пацієнтки, які відвідують ці клініки, не потребують турбуватися медичними коштами, бо оплата на клініці виносить лише одного доляра за візит, хіба що конечне є спеціяльне обслуговування, як наприклад, лябораторія. Багато з них не платять нічого. У шпитальних лябораторіях, де працює 40 осіб, минулого року переведено приблизно 225,000 лябораторійних обслідувань.

Медсестерський персонал Жіночого Шпиталю включає людей з двадцятикількох різних країн. Багато лікарів і медсестер можуть служити як перекладачі і немає багато таких мов, з якими вони не зуміли б собі порадити. Таким чином новоканадійські жінки, які потребують шпитального догляду або лікування у будь-якій з клінік для позашпитальних пацієнтів, можуть бути певні того, що їхні потреби будуть зрозумілі. „Вименс Каледж Госпітал" сьогодні це справді космополітичний центр медичної опіки для новоканадійців. **„К.С."**

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД
в Сенді Лейк, Ман.

Заходами пров. екзекутиви Союзу Українок в Манітобі відбудеться окружний з'їзд, в якім візьмуть участь складові організації СУС. **в неділю 7-го жовтня 1962 р.**

З'їзд почнеться в 10-тій годині рано Службою Божою, яку відправлятиме Всеч. о. В. Мельничук, по Службі Божій обід заходами місцевого відділу Союзу. По обіді відкриття з'їзду і програма. В програму з'їзду будуть вхонити цінні промови гостів-бесідників та інше.

Запрошуємо відділи і членство та ширше громадянство Сенні Лейку та дооколичних місцевостей но участи в цім з'їзді.

За пров. екзекутиву Союзу Українок
в Манітобі
Ольга Завісляк, голова
Іра Тарнавецька, секр.
Анаст. Грицак, окр. представниця

Досягнення молодої українки

З кожним роком число визначних професійних сил між українцями значно збільшується і сьогодні, в ряди цих Богом обдарованих, здатних і високоталановитих науковців, вітаємо ще одну силу, в особі Наталки Солоної, яка цього року, з відзначенням, досягнула найвищий степень у ділянці Теоретичної Хемії.

Наталка є донечкою панства Наума і Марії Солоних, відомих членів Української Православної Громади в Едмонтоні і онукою славної памяті Гриця Коссака, Отамана У.С.С.

Теоретична Хемія є наука, яка не цікавить і не приваблює багато дівчат, і ми можемо тільки подивляти й ґратулювати Наталці за її витривалість у науці і подивляти її незвичайні успіхи! Її досягнення є тим більше подивугідними, бо Наталка провела свої літа дитинства в обставинах болюче відмінних від дитинства наших синів і дочок в Канаді: Зазнала вона життя під суворим наглядом совєтського режиму, довелося пережити страхіття втечі з батьками, почерез Австрію й Німеччину, а тоді тяжкі, неспокійні роки в жахітті таборової „бувальщини". Шкільну науку побирала де й як було це можливо.

Приїхала Наталка до Канади з батьками, чотирорічною сестричкою і дворічним братчиком у віці коли ровесники її ходили вже до десятої кляси державної школи. Пригадую собі, коли ми вперше зайшли з нею до настоятеля „Вікторія Гай Скул", щоб записати її в реєстр студентів, Наталка, без найменшого вагання, постановила також брати десяту. Не знаючи англійської мови, поза слабеньке знання „таборової англійщини", вона зі сльозами в очах але запопадливо переконувала настоятеля, що вона мусить брати десяту, а він також запопадливо переконував її взятися до девятої. „Що ж там один рік сюди або туди для молодої людини!" — настоював він, але нарешті здався на компроміс: Наталка могла учащати на лекції десятої кляси тільки один місяць — коли б тоді поскаржився на неї хоч один учитель —так вертайся до девятої!

Почався для Наталки найтяжчий місяць шкільного життя, бо коли в предметах як латина, хемія, фізика, математика, вона не мала великих труднощів, то історія, література, граматика, тощо, завдавали їй чимало горя. Не раз прибігала в сльозах і розпачі по пораду і ми у двох пробляли неясні для неї задачі. І тут

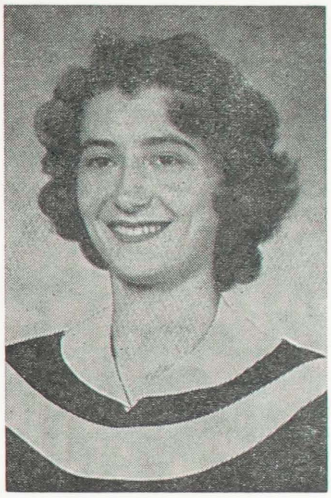

Наталка Солона B.Sc. M.S. Ph.D.

знова Наталка виявила свою непохитну волю досягнути певної мети: наприкінці місяця залишилася в десятій клясі. Була вона діяльною у місцевім відділі СУМК і совісно виконувала обов'язки секретарки. Пізніше, була членкою Православного Клюбу Іларіона при Албертійському університеті.

Закінчивши дванадцяту клясу, Наталка записалася до Албертійського університету на факультет „Arts and Science", що й закінчила з першими й одержала степень B. Sc.

Звідси Наталка переїхала на дальші студії до Duquesne університету в Піттсбурґ, Па., продовжуючи свою улюблену і вибрану спеціяльність на полі хемії й дослідів. Кожного року вона отримувала значні стипендії, що покривали всі кошта побуту на університеті. По двох роках вона отримала степень M.S. (Master of Science).

Та це Наталку не задовольняло — хоч її приманювали університет та великі фірми гарними посадами, вона рішилася таки докінчувати студії аж до найвищого степення. Цього року її мрії здійснилися: на весні, вона осягнула докторат Ph.D.

Сьогодні перед Наталкою відкриті двері на найвищі посади в котрійбудь державі світу. Її виїмкові здібності й високе знання дають їй всякі можливості й забезпечують світлу майбутність! На днях, вона отримала „Fellowship in Post Doctor Research" в „U.C.L.A." університеті і переїхала до Лос Енджелес, Каліфорнії на не-

Дмитро Міщенко

СІВЕРЯНИ

РОМАН

Княжна не зразу прокинулася — ніжилась під теплими сонячними променями, усміхалася снам своїм любим. А сонце не відступало: тішилось підборіддям, лоскотало під шиєю — білою, як у лебедиці, шиєю, — доки не нагледіло відкрите трішки лоно і не розбудило згарячу княжни.

Полишивши ложе, дівчина розчинила вікно, дивиться, чи нема кого поблизу. Потім прибрала свою убогу постіль і вибігла надвір вмиватися холодними вранішніми росами, аби тіло не боліло, аби краса дівоча не в'янула завчасно, не піддавалася суховіям житейської бурі. Торкути, вовтузячись між гіллями, струшували їй роси, дрібні пташки бадьорили співами серце, зегзиця долю кувала на дереві, і ранок у лісі здавався княжні продовженням чарівного сну, видіння казкового.

Вгорі, ніби передражнюючи її, вевериці протирали лапками очі, — вони теж умивалися зрання.

Чорна посміхнулася їм і, мов кізка, майнула в оселю. Бадьора, поздоровіла.

Одягнувшись, вийшла на ганок. Стоїть, роздивляється. Довкола жодного мужа. Усі на пасовиську вже, біля коней.

Тоді підбирає пухляну нижню губу і шле в промитий росами простір витієватий свист.

З-над лісу, як луна, доноситься гучне і розкотисте іржання. Далі застугоніла земля під копитами, і Сокіл, маючи розкішною гривою, підлетів до ганку.

Княжна сідлає свого улюбленця, виїздить з подвір'я. Кінь знає вже, куди везти господиню, — гарцюючи, плавно іде понад лісом, до стаєнь зимових.

Неподалік, неначе страж незмінний, — Осмомисл на гривастому коні. Високий, широкоплечий, мов скеля, непорушний. І він, і кінь — обидва непорушні.

Чорна стримує біля них Сокола, дзвінко вітається з конюшим.

— Чолом вам, батьку! З гараздами вас у новім дні!

— Спаси біг тебе, дівчино. Як спалося у наших покоях?

— Ліпше, ніж дома! — весело відповідає йому княжна. — Пташки пісню співають, сон умножають... А Всеволод там? — киває вона на пасовисько.

— Там. На Биричів ріг повів молодняк. Ти теж туди?

— Туди.

Дівчина приострожує коня, летить назустріч вітрові, а Осмомисл дивиться їй услід і думу думає, гадку гадає.

Роксана його теж була тоді ще юною і такою ж вродливою. І в неї було прекрасне, мармурово-біле личко, довірливо-ніжні очі. І брови, чорні, вигнуті дугою брови, пишне, як у русалки, волосся. Роксана теж сяяла отак на радощах, мала отаке ж чисте, відкрите людям серце. А що він зробив із нею, ладом своїм милим? Що він зробив? Один удар ножем — і все померкло. І вид, і погляд — все померкло!

Боги... Невже й тепер доведеться знімати руку, помщаючись князеві, губити й княжну? Та хіба тільки княжну? А сина? Адже Чорний не простить йому такого зухвальства. Ніколи не простить! І що тоді буде? З ними, з княжною, що тоді буде?.. Невже він, Осмомисл, наважиться понівечити життя оці? Невже у нього зніметься рука? І заради чого? Заради спокою? А знайде він його, спокій? Тоді, по смерті Роксани, знайшов хіба? Заспокоївся?

Конюший втуплює у землю очі, тре натомлене роздумами чоло.

Що ж робити? Справді, що ж робити? Хіба одіслати дівчину? Але се теж не рятунок. Се теж удар по їх серцях. А може, й гірше, може,

---

означений час.

Наталка з вдачі є дуже милою й доброзичливою; вона тішиться великим колом добрих друзів і приятелів. В університеті в Піттсбурґу, вона гордо пояснювала студентам про українську справу на рідних землях і у світі, про нашу релігію, історію, культуру, та про все, що ту молодь цікавило і вони, залюбки, звали її „козачка" або прямо „Our Queen of the Cossacks".

Наталці бажаємо найкращих успіхів в її вибраній професії! Всі ми горді тим, що маємо таку визначну силу на такому відповідальному й важливому пості. Горді ми й тим, що в постаті цієї скромної дівчини, бачать всі, не тільки талановиту людину, але заразом і прекрасний образ ніжности, сили і краси української жінки!

Стефанія Пауш

навіть смерть, погибель їхня. Княжні — за нелюбом, в Ітилі, Всеволодові — тут. Бо він не зможе забути її, таку красу не зможе забути. А життя без неї — не життя; так, нікчемне животіння, як у нього до прикладу.

Стоїть Осмомисл, дивиться услід дівчині і думу думає, гадку гадає. А княжна летить і летить на своєму Соколі, здається, й не торкається землі. Япончиця не набудеться на ній, лопотить на вітрові, наче на крилах підіймає комонника. І грива у Сокола розвихрилася, аж до обличчя сягає кінчиками. Та дівчині й того замало: приострожує й приострожує огира, гонить його назустріч вітрові. Свіже вранішнє повітря приємно холодить їй груди, бадьорить тіло, а княжна п'є і не нап'ється лісових розкошів, летить і не насититься польотом.

З узлісся помічає її Всеволод.

— Чорна-а!

І котиться понад лісом, по всьому пасовиську, бадьоре й лунке:

— А-а-а!А-а-а!

Княжна знімає над головою руку, вітається здалеку. І молодець не витримує, скаче назустріч.

Ось уже недалеко. Ще кілька стрибків — і зійдуться, ще мить — і будуть поруч. Всеволод бачить усміхнені уста, хоче потиснути простягнуту до нього руку.

— Чорна!

Коні стають цапки, а комонники світять радісними очима і всміхаються вітаючись.

— З хорошим ранком тебе, Чорна!

— Тебе також.

Вона ніяк не віддишеться. Всміхається пишними, розквітлими на радощах устами і ніяк не віддишеться. Немовби ввібрала на льоту все лісове повітря, немовби стиснула його в собі і тепер ніяк не віддишеться.

— Як хороше, Всеволоде, — говорить нарешті. — Як тут хороше! Тим-то пташки й просипаються зрання. Нема, певно, нічого ліпшого над ранок на пасовиську, під чистим небом. Ти знаєш...

— Знаю, княжно, — посміхається їй парубок. — Я виріс тут.

— Ой... — сміється й дівчина. — Я й не туди. Але... але ти не знаєш, як хороше відчути це після тривоги, поза всякими небезпеками. Ну, як би тобі сказати...

— На вольній волі.

— Ага. На вольній волі! А вони хотіли одібрати її у мене, Всеволоде, — посмутніла княжна. — Хотіли завезти на чужу чужину, подалі від лісів оцих любих, від землі Сіверянської.

— Не треба про се, Чорна, — заспокоює Всеволод. — Забудь про хозарів. Ти зараз у безпеці. Глянь, довкола ліси та й ліси, ні входу, ні виходу з них немає.

— Гаразд, я не буду, — погоджується дівчина і, вдячна, світить повеселілими очима.

Коли проїжджали повз розсипаних по пасовиську дволіток, княжна зупинилась нараз і скрикнула голосом захопленого підлітка:

— Глянь, Всеволоде: огир якийсь зашився між твоїх лошат.

— А то вожак їхній, — пояснив парубок. — Теж дволіток. Виділяється тільки серед інших і ростом, і красою.

— А вчора я не бачила його чомусь. Учора ж інший вів косяк.

Правда твоя, княжно. Інший. Бо сей на стайні був, копита підчищали. Ледве спіймали всім гуртом: швидкий, мов сарна та, а дикий, яко барс.

— Якже його звуть?

— Барсом і звемо.

Дівчина замилувалася, очей не зводить.

— Я хочу поглянути на нього зблизька.

— Гаразд, поїхали.

Всеволод торкає злегенька Вороного і мовчки їде поруч із дівчиною.

— Отут станьмо, — зупиняє княжну. — Звідси дивись, бо ближче не підпустить.

Барс підвів голову і, виструнчившись дивиться на комонників. Немовби пишається перед ними своєю красою: і тонким, підібраним тулубом, і високими, струнками ногами з білими мичками біля копит, і шиєю, настороженою витягнутою, лисніючою на сонці шиєю. Хвіст — до колін, білий, пушистий; грива — на обидва боки, пишно-буйним гребенем іде від рівної, трохи сідластої спини аж до лоба з невеличкою лисиною. Голова здається через те зовсім маленькою, не по-кінськи розумною, а ввесь він, Барс, — казковим, до замилування прекрасним.

— Ой Всеволоде! — захоплюється княжна. — Який же він гарний! Під'їдьмо ще ближче.

— Не можна, Чорна, він не підпустить.

— Та що ти, не підпустить! Поїхали.

— Чорна...

Але дівчина не слухала — торкнула Сокола і ступою пустила його прямо на Барса.

Помітивши, що до нього наближаються, лошак ще вище підняв голову, ще більше насторожився. Потім форкнув, підігнув шию і, кинувши задки, побіг до гурту.

Княжна не задовольнилася, княжна попро-

бувала під'їхати до Барса з іншого боку, потім ще з іншого і ще.

— Та кинь його, Чорна! — благав уже Всеволод. — Кажу ж тобі, не підпустить.

Але Чорну не можна вже було зупинити. Бажання побачити цього дволітка зблизька подесятерилося невдачею. Як, вона, Чорна, не підійде? Їй, княжні, не дасться цей красень до рук?! Не може бути!

Чорна залишає Сокола Всеволодові, пробує наблизитись до Барса сама, без коня. Парубок боявся вже: от клята дівчина, лізе під ноги, ще вдарить лошак.

Одначе дівчина робила своє: нарвала трави і стала підходити. Всеближче й ближче. Голос у неї такий теплий, у погляді стільки благання, що Барс і справді підпустив її на відстань двох списів. Та тільки-но Чорна робила зайвий крок, форкав і одбігав геть.

А княжна не зупинялася. Вона побачила лошака зблизька і не могла вже відмовити собі в бажанні доторкнутися до нього, відчути в руці шовкову гриву, не могла відмовитись од спокуси погладити чи навіть поплескати його по шиї.

Та лошак, як на зло, не давався.

Тоді Чорна зняла з себе зброю — криву хозарську шаблю, лук, тулу із стрілами, — скинула навіть япончицю, калансуву і стала зближатися.

— Барс, Барс, — благала вона, посміхаючись. — Мій хорошенький, мій красненький... Ну, не бійся ж. Бачиш, я з голими руками йду до тебе, отак, як є. Я не заподію тобі чогось злого. Єй-єй, не заподію.

Лошак дивився на неї розумними карими очима і насторожено поводив ушима. Час від часу витягував навіть морду, обнюхував дівчину на відстані.

— Кося, косюнчик... Ну не бійся ж, хороший мій, візьми з моїх рук травичку, ну візьми.

Всеволод занімів. Дивиться і очам не вірить. Невже Барс підпустить? Ти глянь: ще один крок — і княжна буде поруч, ще мить — візьме за гриву, доторкнеться до Барса. Не вдарив би тільки.

Стала, подає траву. Барс обнюхує, а вона... а Чорна вже пестить його. Он дістає щось із кишені, простягає лошакові. А той бере, єй-єй бере. А Чорна гладить його, розчісує чолку, лоскоче під шиєю...

Боги... Чим вона скорила ту дику тварину? Чим привернула до себе? Лагідністю, щирістю чи вродою дівочою? Барс — і той дався до рук. Барс і той скорився!

Коли знайомство сталося, нарешті, Чорна підібрала свої речі, сіла на Сокола. Буяла од радості, од задоволення. А від'їжджаючи, тоном повелительки наказала погоничеві:

— Барса прибережеш для мене. Чуєш, Всеволоде? Навіть князеві не віддай — тільки для мене.

Всеволод промовчав. Він, здається, й не чув її мови. Він роздумував над примиренням дикого Барса, над силою, що зуміла прибрати до рук навіть Барса.

XII

В тенетах подвійної зради

Примирення з хозарами не принесло Амбалові спокою. Повернувшись до Чернігова і отямившись трохи, вогнищний збагнув раптом всю серйозність свого становища, заперся в оселі, протягом цілої доби не показувався на люди. Що він робив там, ніхто не відав. По одних тільки кроках — ритмічних, не стихаючих кроках — догадувалися, що ходить, думає про щось.

І князь, і слуги не дивувалися тому відособленню: адже Амбал не знайшов Чорни, адже князь пообіцяв-таки стяти йому голову, коли й інші посланці повернуться без княжни. Амбалові, правда, вдалося запевнити його, що хозари не викрали дівчини, що вони самі нишпорять всюди і гніваються на князя за те, що сховав десь княжну, що прикидається тільки страдником, а насправді обманює їх. На щастя, свідчення його співпали з доносами шпигуючих за хозарами отроків: сам чаушіар нарікав на князя і висловив у запалі ті ж думки, що й Амбал.

Це трохи заспокоїло Чорного, пом'якшило його гнів. Але він не зняв своєї погрози — пообіцяв лише відстрочити кару до повернення загонів, які послав на розшуки княжни, власне, поки не впевниться: викрали чи не викрали хозари княжну.

Не все тут було вже втрачено. Амбал знав: хозари ось-ось виїдуть. А виїдуть хозари, дівчина сама з'явиться. От чи одразу тільки. Адже може прогавити, коли саме виїдуть. І спізниться. А князь візьме, гляди, та й дотримає слова — відітне зозла голову. Що йому, шкода його, Амбалової, голови? Адже дівчина вислизнула з дитинця, острова навіть. Як би вже там не було, а вислизнула. І винен у тому перш за все він, вогнищний. От тільки оте „як", може, й врятує. Адже хтось допоміг Чорні проникнути крізь градські брами, допоможе, напевне, і повернутися до града, повідомить, очевидно, що хозарів немає вже тут, у Чернігові. У неї є спільники, неодмінно є. Інакше вона не виїхала б серед ночі

з града. Ні, ні, не виїхала б.

Зрадівши такій щасливій знахідці, Амбал біг до княззя. Йому вигідно було тепер ділитися з Чорним кожною новою догадкою, вигідно було виказати навіть намір хозарів — виїхати не сьогодні-завтра з Чернігова. Але князь не зажадав бачити свого вогнищного, князь лишався непохитним.

І це знову пригнітило Амбала, змусило запертись у себе і думати, до запаморочення думати, шукати вихід із страшного виру, в який кинула його зла доля.

З чого все це почалося, коли почалося? В дитинстві? Ні, дитинство у нього було щасливим. Дитинству його можна й позаздростити. Батько був відомим на всю Хозарію хакан-бегом, скільки тих битв виграв у постійних сутичках із ворогами Ітилю! В походах та січах життя своє провів. Ну, і його, Амбала, привчав до того ж. Відколи й пам'ятає себе, з коня не злазив: спершу навчали їзді, потім — стрільбі з лука, шабельному бою, нарешті, походи й січі, справжні січі з печенігами.

Ні, ні, про дитинство нічого не скажеш. Дитинство, юність лишились незабутніми. Навіть сан кендер-хакана, вершина його слави в Ітилі, не міг затьмарити собою спогадів про ранні весни, про погожі дні на широкій, як море, річці, ті перші після докучливої зими дні, коли весь Ітиль — і західний, і східний, — весь люд хозарський лишав набридлі за зиму оселі і йшов на човнах до виноградних плантацій на берегах ріки Ітиль, в степи безкраї. Скільки радості тієї, пісень скільки лунало тоді над широкою рікою та й у степу! Ніхто, крім торгових людей Казерана, не лишався в Ітилі. Одним пора було ловити рибу в повноводій навесні річці, іншим — засівати рисом оброблені в заплавах поля, третім — доглядати в степах табуни коней, череди корів, отари овець.

Е-е, то були незабутні дні, особливо для них, дітей ітильської знаті. Адже виїжджали на все літо, до глибокої осені навіть, виїжджали у вольні степи, під зоряне небо. Адже його. Амбала, чекали там найкращі в усьому табуні коні, — чекало те, про що так солодко мріялось взимку.

Старий Ібрагім учив тоді їздити верхи. Посадить було охляп на коня і давай ганяти його довкола себе, на аркані. А помічав, що хлоп'я тримається вже на огирі, що не боїться огира, ще більше ускладнював їзду. І збоку, і під черевом висів він у коня. На ходу зіскакував, на ходу й сідав у сідло. Скільки страху було тоді в серці, але які зате радощі п'янили його, коли відчував, що наука дається, що першим іде серед ровесників.

Вночі розпалювали багаття, сідали довкола Ібрагіма і слухали, затамувавши подих, його захоплюючі розповіді про сиву давнину, про січі з арабами. А Ібрагім умів розповідати. Заплющить було очі й, неначе чарівник який, веде їх у незвідані краї, на поле кривавої брані. Про що не говорив би бувалий воїн, все зводив до ратних подвигів, до хоробрих сутичок хозарських витязів із дивовижними велетнями в не менш дивовижній для них, степовиків, гірській країні.

О, Ібрагім умів розповідати. Та й було йому про що розповідати: за плечима в старого — понад сотню літ, на тілі що не шрам, то й легенда. Чарівна, як сон, приваблива, як світ для молодих очей, легенда.

З іменами витязів на устах, з бажанням подвигу в серці і засинали хлопчики. А вві сні знову бачили все те, як наяву. У сні самі навіть стиналися на шаблях.

Одного разу огир зірвався з припону і поніс його, Амбала, в степи.

(Далі буде)

Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціятиви й фундації радної м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО літературну нагороду для жінок-письменниць. У виконанні цієї постанови проголошуємо оцим.

Четвертий Літературний Конкурс СФУЖО.

Предметом Літературного Конкурсу є спогад про видатну постать чи подію або життєписний нарис довільного розміру.

На нагороду призначено по 100 дол. за два рівнорядні літературні твори.

Учасниками Конкурсу можуть бути жінки-письменниці або всі, що хотіли б ними бути.

Термін закінчення Конкурсу: 31. березня 1963 р.

Надіслані твори розгляне Мистецьке ЖЮРІ, до якого увійшли: ред. Степан Волинець, др. Марина Рудницька і ред. Наталія Когуська.

Конкурсові твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище автора в запечатаній коверті, на адресу „Жіночого Світу" в Вінніпегу, з допискою „Для Комітету Літературної Нагороди".

Woman's World, P.O. Box 791, Winnipeg, Man. Canada

КОМІТЕТ ЛІТЕРАТУРНОЇ НАГОРОДИ

В дорозі на відповідальну позицію

П-во Данило, Лідія та Петрусь Касіянчуки

На початку минулого місяця переїздила через Вінніпеґ молода пара — Данило і Лідія Касіянчуки з малесеньким сином Петрусем. Їхали з Едмонтону до Фредріктону, Ню Бронзвик, де молодий інженер Данило Касіянчук одержав посаду асистента професора в університеті Ню Бронзвик.

Радісно стає, що наша свідома, ідейна молодша ґенерація здобуває собі місце у різних ділянках життя — мистецтві, музиці, літературі, науці. А ця молода пара зокрема заслуговує на увагу.

Інженер Данило Касіянчук це син наших свідомих громадян у Трансконі. Поруч іншого, не жаліли вони своїх трудів, щоб дати вищу освіту своїм двом дітям. Початкову освіту побирав Данило у своїм рідним містечку Трансконі, 12 клясу закінчив у Вінніпеґу в Юнайтед Коледжі з відзначенням — одержав золоту медалю та стипендію на продовження студій від провінціяльного уряду як перший студент. Слідуючого, 1954 року молодий Данило Касіянчук записався на Манітобський університет на факультет інженерії. В 1958 році він скінчив науку в Манітобському університеті з блискучим успіхом і за свої високі досягнення одержав від Елайт Кемікал Ко. (компанія хемічних виробів) стипендію на $3,000.00 на продовження студій та виїхав до Торонто. Тут він продовжував студії через два роки, осягаючи статус „мастера" з метою осягнути також докторат. По закінченні студій в Торонто, інженер Касіянчук виїхав до Едмонтону де працював по своєму фаху в Консолтінґ фірмі.

Молоденька дружина пана Данила, Лідія, з дому Пауш, донька широко відомих, провідних і заслужених громадян з Едмонтону. Батько Лідії п. Петро Пауш, дириґент хору — музика, пісня це його найбільші замилування, крім того цікавиться літературою, входить в комітет деяких цінних видань та суспільно-громадський діяч. Мати Лідії пані Степанія Пауш, відома провідниця, теперішня голова Союзу Українок Канади, має певні дані та здібности до літературної праці.

Виростаючи в такій теплій родинній атмосфері, Лідія винесла з рідного дому багато цінностей — талант до співу унаслідила по батькові, бо має чудовий голос і багато разів виступала як солістка і в хорі на різних імпрезах і має музичну освіту (піяно). Пані Ліда має також вищу освіту — закінчила Албертійський університет на факультеті загальних наук, студіювала в Торонто Консерваторії музику і брала лекції співу. По закінченні університетських студій одержала була позицію учительки вищих кляс в Ґренд Прері, Алберта де вчила через два роки. Виїхавши до Торонто, працювала якийсь час в СБС (телевізії) асистенткою продуцента дитячих фільмів.

П-во Лідія і Данило Касіянчуки, це ідеальна молода пара, обидвоє вони, крім здобутої освіти люблять і шанують все своє рідне, обидвоє володіють добре українською мовою і в тій мові виховують свого чотиромісячного сина Петруся. Пані Ліда цікавиться нашим журналом, читає його і дбає, щоб його інші читали.

Місто Фредрік в Ню Бронсвику, де поселились п-во Касіянчуки не є велике, має всього 18½ тисяч населення. Українських родин там, мабуть, немає. Та ми переконані, що світогляд обох молодих Касіянчуків вже міцно закріплений, що поруч своїх горожанських обовязків та своїх занять на цій відповідальній позиції, задержать вони ґрунт рідної культури дома і що їх дім стане дзеркалом української взірцевої родини серед нового оточення.

Наталія Когуська

РЕЦЕНЗІЇ

Др. Дмитро Бучинський

„СЕРЕД ХМАРОСЯГІВ"

Так називається остання книга, але не остання в творчому житті, тільки остання, що появилася друком — нашої заслуженої письменниці Докії Гуменної. Підзаголовком назвала вона свою нововидану збірку новель та оповідань „нью-йоркською мозаїкою". Зовнішньо — видання надзвичайно чепурненьке. Трикольорову обкладинкку роботи Сергія Макаренка можна назвати, без ніякої пересади, вдумливою, прекрасною і надзвичайно вдалою. Можна навіть назвати її естетичною рідкістю. Книга видана на першоякісному книжковому папері, що аж приємно взяти в руки. Появилась вона у видавництві „Об'єднання Українських Письменників „Слово" в Нью-Йорку, позначена 1962 роком. Але книга, як зазначено в слові авторки, „появилась у світ завдяки тим друзям-читачам, що виявили свою доброзичливість і зрозуміння до моєї попередньої праці й не відкинули давніше виданих книжок.". А це значить, що книга видана коштами української громади, нашими тяжко запрацьованими грішми, а не коштом „американської пропаганди", як це так часто твердять злобні московсько-комуністичні пропагандисти, які вискакують з люті зі своєї препоганої шкіри, думаючи, що коли українська книга не видана на американські гроші, то її вже ніхто не може видати. Це, очевидно, судять вони своїми власними нормами: коли книги не дозволять видати й не дасть на неї кошти комуністична партія, то вона ніколи не побачить світу. Книга друкована в Мюнхені в друкарні д-ра Петра Белея. Має 178 і 2 стор. розміру 20 x 14,5 сантиметра.

Цілість-зміст книги — це 21 новелька й оповідання, попереджені коротеньким „Словом від авторки" і двосторінковий „Словничок жаргонізмів". Жаргонізм — це не слова, які вжила авторка для самого засмічення нашої милозвучної й поетичної мови, а вжила їх тому, щоб пластично віддати цю мову, яку вживають персонажі книги, яка силою обставин чужого оточення вживається людьми, що недостатньо засвоїли свою рідну мову.

Нью-Йоркська мозаїка — це образки життя, дуже часто навіяні погідним гумором, часто забарвлені бичуючою сатирою, людини, що вийшла з широких степів, подільсько-галицької земельної тісноти, вологої волинсько-поліської землі, мальовничих Карпат і Бескидів. Коротше: людини з усіх усюдів нашої прекрасної землі, що попала у вир американського життя, ще й сам його осередок найбільше рухливого Нью-Йорку. Кожне оповідання — це одна заокруглена картинка, один епізодик, що разом творять цю мозаїку нью-йоркських хмаросягів.

Дуже тяжко було б розбирати цілість мозаїки на окремі камінчики, бо тоді цілість затратила б свою красу. Але треба сказати, що кожен камінчик із гарної й мистецької мозаїки Докії Гуменної таки дуже гарно обшліфований і покладений старанно на своє місце в цілість картини. Ані авторка, ані персонажі її мозаїки, — це не є мертві люди, положені в мистецькі картинки-мініятури, як заморені хрущики. Ні! Це живі люди зі своїми щоденними турботами, а навіть пристрастями, але майже всі вони, бодай у певних життьових моментах не забувають свого „я". Хто мав би силу, відвагу й поважні аргументи сказати, що ми в нічому не розгубилися на широких шляхах нашої мандрівки чужиною? Це не була б правда. А все таки, навіть дуже реально Докія Гуменна доказує на живих людських прикладах нашого еміграційного мурашника, що в певних моментах не так дуже легкого життя на чужині, в повному, розбурханому й цілком несприятливому чужому морі ми все спромогаємося будувати тихі пристані для нашого інтимного українського життя.

Для одного це буде затишний хутірець на чужій землі, для другого засушена сливочка ще з України. Для третього рідна книжка, для іншого рідна пісня, для кого бандура тощо. Є й такі, яким можна повторити слова Артемовського-Гуляка із „Запорожця за Дунаєм" — „тепер я турок не козак", яким, знову, авторка не щадить свого ніжного, але розгромлюючого гумору, ані тонкої, але добродушної сатирки. Одначе, її гумор і її сатира напоєні Шевченківським братолюбієм, глибокою моралю, а навіть можна сказати ще, великою гуманністю. Ні в одному випадку не можна дошукатися брутального простацтва, яким так люблять сьогодні, ясне, з наказу комуністичної партії, оперувати нещасні підсовєтські письменники. Докія Гуменна з такими практиками аж надто добре обзнайомлена, і сама вона більше, як хто другий, доказала вже нам, що людина в умовах свободи може дати твори з великою дозою перцю, але не перцю того, яким підсипають життя московські пропагандисти. Їх перець вонючий і неприємний, а Докії Гуменної хоч і попікає досить дошкульно, але має він своєрідний, сказати б навіть, український аромат.

Останнє оповідання в нью-йоркській мозаїці „Серед хмаросягів" Докії Гуменної це „Лілея і ряса", присвячене мирному життю української емігрантки Ірини, що тяжкою працею, в умовах американського темпа, доробилася гарного мешкання, порядного убрання, забезпечилася у відповідну українську книжку. Лишенько, що Ярина самітна. В Україні у неї мати й брат. Вона часто думає про них, рада б допомогти. Другий брат Михайло також живе в Америці, а він дуже невигідний „совєтській владі". І от у Ярини з'являються московсько-комуністичні людолови. Гепеушник вбирається в священичу рясу, на грудях завішує великого золотого хреста. Запрошують Ярину до повороту до Києва. Запросини не вдаються.

— Накрашенная дура! — говорить в люті Ваня в шикарній рясі. — Всяку дрань тримає в хаті, різних фашистів Грушевських!

— Геть звідси, рясо! — зірвалася розлючена Ірина, забувши, що вона балянсує по павутинці обережности. — Скажи там, що я приїду. Я приїду до Києва тоді, як у всіх бібліотеках на полицях вільно стоятиме „Історія України" Грушевського. Так само вільно, як тут у всіх безкоштовних публічних бібліотеках стоїть ваш Ленін. Ніхто тут цього не боїться, а ви боїтеся...

— Так, я п'яна! Я шалено п'яна волею казати все, що мені захочеться, вам увічі. І робити, і думати все, що мені захочеться... — гукнула Ірина за гістьми, що сходили вже поспіхом сходами коридору донизу...

І це рівночасно відповідь усіх тих, що не легко їм блукати чужиною, що хочуть повернутися на Батьківщину, але щойно тоді, як дегенерата Леніна заступить вільне слово Грушевського. Покищо, серед нью-йоркських хмаросягів треба носити свою тугу й боротися всякими можливими способами проти диявольських затій московського насильства. Скоріш чи пізніш Грушевський таки переможе!

Докія Гуменна

НЕМА ПОЛИЧКИ

Це одно з оповідань найновішої книжки Докії Гуменної „Серед Хмаросягів". На перший погляд читач знайде розповіді про життя українських жителів Нью-Йорку з різних сфер суспільства. Але пригляньтесь тим оповіданням. Загляньте в їх глибину, пошукайте провідної думки авторки і ви побачите, що авторка в кожнім оповіданні торкається дуже болючих місць нашого життя, зображує ряд проблем з якими ми стрічаємось кожного дня. Ось хоч би це оповідання „Нема полички". Скільки в нім тонкого гумору й яке воно характерне, не тільки в Нью-Йорку але по цілій Америці, Канаді. Всюди ви стрінете отих великих „культурників", які все знають, які все критикують, які виставляють на показ свою хату, меблі, авта, які цікавляться вихованням чужих дітей в національнім дусі, але... мають на показ також свою порожню душу — „шанують" письменника, належуть до клюбу мистців, але книжка для них це зайва річ, щоб на неї витрачатися. Навіть немає де подіти тої книжки в новій, повній модерної обстановки хати. Авторка дала образ культурних банкротів, яких ніде не бракує.

Майже кожне оповідання має окрему тему, і про кожну з них можна сказати окреме слово. Ми дозволили собі помістити одно з найкоротших в нашім журналі. Письменниця живе, від часу приїзду до Америки, в Нью-Йорку. Має видані ряд цікавих своїх праць. Треба сподіватись, що українське жіноцтво на континенті — Америки виявить більше уваги до своєї письменниці, оголошення й адреса письменниці є в нашім журналі, а також знаходиться рецензія одного з літературних критиків д-ра Дм. Бучинського.

Ред.

„...А ми тепер живемо, як у раю. Мешкання маємо біля парку, дерева з парку просто до нас у хату заглядають. Приходьте до нас! Приходьте з чоловіком, коли здумаєте, будемо завжди вам раді. Побачите, яке чудове мешкання маємо. Шість кімнат, і в усіх кімнатах добірне модерне умебльовання, скрізь килими, гардини, портьєри, — а сама все до найменшого цвяшка добирала. Маємо охолоджене повітря, маємо велику збірку платівок, гайфіделіти... заграємо вам усі опери. Приходьте! Вгостимо Вас добре!

Та бійтеся Бога! Невже ви ще й досі живете в тім самім мешканні? У тій кухні з комірчиною - бедрумом без вікна? Як то люди можуть жити тут на цьому давнтавні? Я тільки пройду по тих вулицях, то мене вже голова болить. Оця скупченість, цей ґазоліновий сморід, оці галасливі чорторіки... Тікайте звідси! А що ваш чоловік думає, що не може змінити мешкання? Знову видає книжку?

О, це ви мені нагадали, я ж давно хотіла з ним поговорити. Чому це ніхто не дбає за нашу молодь? Це ж письменники повинні про це думати. Треба говорити скрізь, роз'яснювати, доповіді виголошувати. Наша ж молодь на очах у нас відходить, пропадає для українського життя. Вона не хоче йти на наші збори, на наші концерти, не побачиш її й тут ось, у літературно-мистецькому клюбі. А без нашої культури й мистецтва нема ж нації. Хто ж має про це кричати? Я, кажете? Що ж я, я не вмію, я людина сіра. А це наші культурні сили, наша еліта повинна зробити тривогу. Я ж бачу по моїх дітях. Я так журюся, так журюся, що то з них буде... Американи ростуть! По-українському вони говорити не хочуть, української книжки їм не показуй. Сидять і в телевізію дивляться, або камікси читають.

То приходьте, будемо щасливі вітати вас і вашого чоловіка, а нашого визначного письменника у нашій хаті! Я хочу з ним поговорити про цю болючу тему. Ось запишіть собі нашу адресу й телефон... Що, пришлете книжку? Ні, не присилайте, краще стримайтесь! Ще пропаде в дорозі!.. і взагалі!.. Що, самі принесете? Ні, ні, не приносьте! Скажу вам щиро: я дуже люблю читати але... в нас нема не то шафи, а навіть полиці, щоб було де книжку поставити. А крім того, ми тепер купили нове авто, знаєте, останньої марки, й виплачуємо. Сидимо без грошей, де вже нам на книжки витрачатися...

То приходьте ж! Вгостимо вас добре! Я так шаную вашого чоловіка!.."

СЕРЕД ХМАРОСЯГІВ

ДОКІЯ ГУМЕННА

Нова, щойно вийшла з друку книжка відомої авторки.

Перед читачем цієї книжки промиготить захоплива панорама нью-йоркської мозаїки, вловлена двадцять один раз у раму короткої новелі.

Ціна книжки $2.50.

Замовлення й оплату надсилати на адресу:

DOKIA HUMENNA

c/o UVAN
206 West 100th Street
New York 25, N.Y., U.S.A.

Міжпровінціяльні змагання в кампанії за новими передплатниками

Центральна управа Союзу Українок Канади проголошує осінну кампанію за новими передплатниками „Променя". Є це міжпровінціяльні змагання і кожна пров. екзекутива у своїй провінції буде працювати почерез свої відділи.

1,000 нових передплатників! — це наш клич. Кожна провінція має свою квоту, яку при пильнім старанні дуже легко виконати.

А тепер слово до нашого членства, зарядів товариств, читачок. Важлива справа кличе вас до негайного діла. Коли хочемо бачити далі наш журнал цікавим, гарним — присвятім йому трошки уваги. На наш журнал є широке поле і багато місця, треба тільки взятись до праці. Журнал та його успіхи це наша справа. Хай не буде ані одної хати, якої б Ви не відвідали у своїй місцевості.

Всі інструкції і вказівки подасть відділам кожна пров. екзекутива у своїй провінції. Компанія починається від 1-го жовтня. Всі звідомлення з місць, нові передплати, та інше просимо засилати прямо на адресу „Променя" до Вінніпегу.

І так пров. екзекутиви виходять з початком 1-го жовтня на поле благородної компетиції. Здобута квота забезпечує вам першенство, що буде відзначене на головнім з'їзді Союзу Українок Канади.

З БОГОМ ДО ПРАЦІ!

Ольга Лукомська, реф. журнала
Анаст. Сарчук, адміністраторка

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД:

Пані Стефанія Пауш — Едмонтон, Алта. **$50.00**
Провінціяльна Екзекутива Союзу Українок — Венкувер, Б. К. 25.00
Відділ ім. Л. Українки — Сенгудо, Алта. (переслала А. Звоздецька — з нагоди 5-літнього існування товариства) 21.00
Пані П. Кумпан — Лонґ Бренч, Онт. — Збірка на прийнятті в честь Добр. і о. Легенюк — знагоди прибраного сина Василька 16.75
Пані А. Стечишин — Винярд, Саск. — Збірка на гостині в домі п-ва Ганкевичів, Дейфо, Саск. 11.50
Панство Михайло й Марія Вакалюки — Венкувер, Б. К. — з нагоди хрещення сина 10.00
Пані М. Ґургула — Виндзор, Онт. — збірка на прийнятті 50-ліття подружого життя панства Кропельницьких 10.00
Пані А. Присяжна — Вірдейл, Саск. — Збірка під час перекуски по Богослуженні 6.65
Пані П. Кумпан — Лонґ Бренч, Онт. — Збірка на 25-літнім ювілею панства Ф. Крізел 9.00
Пані А. Тацюн — Форт Вілліям, Онт. — Збірка на прийнятті 50-літнього ювілею панства Довгих 5.00
Н. Н. — Вегревил, Алта. 5.00
Пані М. Андрейчук, Давфин, Ман. — з нагоди 50-літньіго ювілею родичів пп-ва Базай 5.00
Добр. С. Столярчук — Виллингдон, Алта. 6.00
Пані Анна Токарська — Едмонтон, Алта. 3.00
Пані Єв. Паланиця — Дітройт, Миш. 2.50
Пані О. Гуменюк — Виловдейл, Онт. 2.00
Пані С. Троян — Чиливек, Б. К. 2.00
Пані В. Вокер — Дітройт, Миш. 2.00
Пані О. Бринь — Міннеаполіс, Мінн. 2.00
Пані Е. Арійчук — Реджайна, Саск. 1.50
Пані Марія Барбаза — Сарнія, Онт. 1.50
Пані Ліда Прокопенко — Вайнленд Ст., Онт. 1.00
Пані В. Щербій — Ґронлинд, Саск. 1.50
Пані П. Кумпан — Лонґ Бренч, Онт. 1.50
Пані Е. Жучкан — Белвіл, Онт. 1.50
Пані Р. Бойко — Торонто, Онт. 1.50
Пані А. Прісько — Норт Бей, Онт. 1.50
Пані П. Месенчук — Тіодор, Саск. ..... .50
Пані О. Мисик — Нипавин, Саск. ..... .50
Пані А. Никитюк — Порт Алберні, Б. К. ..... .50

ENGLISH SECTION

"WE ARE FROM UKRAINE"

Much has been written in our Ukrainian papers about the performance of the Ukrainian Folk Dance Ensemble, under the direction of Pavel Virsky. May I, a Canadian born Ukrainian offer some of my views and thoughts which I experienced during their visit in Vancouver.

Although we may be divided politically, these dancers came from the land of our fathers, bringing with them one of the most beautiful cultures of the world. Some Ukrainians did not want to see the performance because they felt they were assisting Russia by their support. Others felt that this was an opportunity to see exactly what the people of Ukraine had to offer to the world through the medium of their dance.

For those who had opportunity to see the Dance Ensemble perform it was a breathtaking experience. The Ensemble became that **living link** between the past and present history of the Ukraine. It revealed a vivid picture of our cultural life with a colorful background of folk custom, costume, art, music and legend. From the opening dance number "We are from Ukraine" to the final dance Hopak (they called it Gopak in the program), the dancers portrayed the people's attitude to life, its aspirations, its relationship to nature, to love, to work, to its own past and to the future.

Throughout the whole performance I had a lump in my throat, and often the tears of joy and sadness trickled down my cheeks. I couldn't help but think that I too, am a part of these people, except that I am enjoying the freedom and security offered to me by Canada. Deep in my heart, I knew that, although the dancers were smiling and had the outward impression of "all's well", they wished they were free to develop in their own way. When I asked one of them whether he read the article in our daily newspaper about their outstanding performance last night, he replied, („Я призначений для танку. Ми пресою не інтересуємося.") "I am designated to dance. We are not interested in the press". Dancing was his chosen profession, and he specialized in that field only — he didn't even read the paper.

In this day and age, we find political parties changing and shifting, but the habits of our people persist from generation to generation creating our way of life. From my observation, I feel that, although the political independence of Ukraine is destroyed, the **great desire for freedom keeps burning within the people's hearts.** Let me just elaborate briefly.

When I asked the question "It is often misquoted by the press that the Ukrainians are Russians or little Russians, why?" The reply was "Do you know the difference?" („Чи ви знаєте ріжницю?") I answeared "(так) "yes". Then I was told "(Тримайтеся!) "Hold on". Those few words left me thinking and wondering just how much more these dancers knew and were afraid to disclose? What was going on in their heads when they found out that we too know the Ukrainian language, Ukrainian dancing, and are interested in our history, our church, our culture, customs and traditions — all that is Ukrainian. As Canadians the door is open to us regardless of our race or creed, to learn all that we are capable of absorbing about Ukraine, and her constant struggle for freedom and independance. No doubt, they are all thinking about the advantages we have here in Canada.

Despite centuries of oppression and conqueror's efforts to destroy Ukraine's historical past, and deny its very existance, this Dance Ensemble served to keep the name of Ukraine **alive** before public's eye. People became more interested in us and began to ask questions which I hope we were able to answer intelligently. And don't think for a moment, that the eyes of these performers were closed to the opportunities, privileges, and freedoms which we enjoy — freedom from want, freedom of worship, speech, and of the press — our standard of living, our buildings, roads, countryside, etc.

You cannot deny the fact that these dancers spoke Ukrainian, for I spent a considerable amount of time with them in the rehearsal room, going over the Ukrainian dance steps and carrying on a conversation about life of the Ukrainian people, not only in the Ukraine, but here in Canada. This made me realize, more than ever before, how wonderful it is that **we in Canada preserved our Ukrainian language** — for without it, an exchange of ideas would not have been possible.

All this leads us to the very important question of today. Are we, the present generation, ready to accept the cultural heritage and use it to enrich our lives and all those others with whom we come in contact? Will we meet the challenge of our generation and pass on to those who come after us the same basic qualities which we received, only more so?

Agnes Kripps

Halia Lazaruk Henderson

THOUGHTS WHILE DISHWASHING

"He who marries might be sorry. He who does not will be sorry".

Czechoslovakian Proverb.

Being a women's commentator for a radio station is interesting work, I must admit, but I do wish people would stop saying to me, "Housework must be terribly boring to you compared with the interesting work involved in radio. And how do you ever find the time to combine the two?"

The fact that I leave my housework for a few hours each day for the radio station is to me as much a part of life as the farmer's wife who leaves her kitchen to weed the radishes or to milk the cows. Although I am not the type of woman who can head into the kitchen and stay there, I neverthless enjoy preparing three meals a day, washing dishes, or sitting back to take a second look at a gleaming floor I have just waxed and polished. And I hope that you are enjoying your housewifely duties too, because when you stop to think about it, being a housewife is a full career and whoever it was who said "a woman is worth her weight in gold" was certainly right.

Today's modern living demands that a housewife has to be a wife, mother, nurse, gardener, chauffeur, bookkeeper, dietition, laundress, cook, seamstress, hostess, psychologist, painter, decorator and Director of the Household which involves management, purchasing, and decision making and which if all combined into one day would tire five strong men, let alone a five foot two female. For a really tough day in the home, with washing to do, floors to polish, meals to prepare and children to look after, a woman may use between four thousand and five thousand calories. This is more energy than a man would need to play a professional big-league football game.

Now don't start feeling sorry for yourself, if you are a housewife. And don't underrate yourself and the important job you are doing. It takes a great deal to be a good housewife. It takes skill to iron a shirt without scorching it, or to darn socks so that your husband doesn't complain about that bump in the heel, or to serve an attractive meal. If you are an expert cook and can get up meals similar to those served at the best hotels, you are worth $10 an hour. That's how much one hotel pays its head chef. It takes a good business head to search for cheaper cuts of meats and hunt up appetizing recipes to tempt the family's appetite. And it takes a psychologist to soothe the children's feelings when they come with stories of the wrongs inflicted upon them by neighbor's children. Anytime a housewife thinks her work is not important, she should consider the fact that every housewife is a manager. She manages a rather important industry, the home. In private business, managers, if successful, are paid high salaries. The directors of companies realize that managerial efficiency makes the difference between profit and loss.

Granted a continual round of cleaning floors and chasing dust is dull work. Looking for lost mitts isn't relaxing. And it doesn't take much imagination to mash potatoes. If you find that these humdrum activities get you down then ask yourself, "Would I rather be a spinster?" And if you get irritable and yell at the children, ask yourself, „Would I prefer to be childless?" Psychiatrists claim it isn't the physical burdens, like washing clothes, waxing floors, and keeping the house clean, preparing three meals a day and washing endless dishes that depresses housewives, but rather emotional burdens. Take things calmly, they advise. Try taking ten minutes out and stop everything. Kick off your shoes, relax on the couch and just breathe. Or lie on the floor and think of nothing for five minutes. You should give your charged emotions time to cool off. Sometimes it is very difficult to relax and to take things easy. If you find it so, make a check. How long has it been since you had a good laugh? How long since your household routine was broken by a pleasant surprise? Maybe you are not tired. It may be that you are bored. Psychiatrists say that tiredness often dis appears when monotony is broken. A housewife is very susceptible to boredom if she allows housework to dominate her day entirely.

An American or Canadian housewife is the most envied person in the world. Her refrigerator is more than twice the size of the English „fridge" which averages only four cubic feet. If you have a clothes dryer you own something that is still a rarity in Europe. The Europeans are intrigued by reports of our buffet suppers and informal picnics. There isn't one woman in Holland who can afford twelve eggs for a cake. Two-layer cakes and high angel food cakes are virtually unknown in England because English ovens are small and oven temperature is so uneven. The Europeans envy such common kitchen items as attractive wall racks for spices, the hand-up holder for knives, serving dishes that don't break if they're dropped, and saucepans pretty enough to serve at the table.

Проєкт вишивання в Саскатуні

Світлина учасниць курсу вишивок у Саскатуні: Перший ряд зліва направо — Маріянна Кіндрачук, Е. Стефанюк, А. Скоробогач, А. Ференюк, (добр.) С. Сенишин, Р. Драган, О. Луцюк, Н. Буряник, Г. Максимюк, М. Дорош. Другий ряд — А. Тимчатин, А. Михайлюк, Н. Кіндрачук, В. Чайковська, А. Клапоущак, Е. Клапоущак, Л. Керніцька, В. Папіш, Д. Кулик, А. Кіндрачук, Маруся Дрозда, М. Зазаленчук. Третій ряд — О. Ливіцька, К. Костик, М. Бурак, Е. Вахняк, Савеля Котик, Анна Гринюк, Ленора Вінтоник, Діяна Снятинська, Вірджінія Скварчук, К. Бартко, С. Грабовий. На світлині нема 15 осіб.

Заходом референтки мистецтва, пані Ольги Луцюк, жін. тов. ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні започаткувало вечірні курси для вивчення української вишивки. Цей проєкт тривав через зимовий сезон, починаючи 7-го листопада 1961 р. а закінчився 3-го квітня, 1962 р. Вечірки відбувались раз в тиждень в Інституті ім. П. Могили. Доб-ка С. Сенишин була відповідальня за провадження цього курсу. До помочі вона мала слідуючих пань як інструкторок: А. Ференюк, Р. Драган, А. Скоробогач, Н. Буряник, Г. Максимюк і С. Перик. Учасниці курсу були членки товариства, сумківки і питомки Інституту. Усіх записалося 47. Училися вишивати яворівкою, низинкою, хрестиками а також дещо з мережок. На останніх 4-ох вечірках училися писати і красити писанки під умілим доглядом і навчанням пань О. Луцюк і Е. Стефанюк.

Курс офіційно закінчився 10-го квітня, виставкою з цього проєкту та чайним прийняттям. На цій виставці було багато гарно викінчених вишивок, старанно опрацьованих в правильних кольорах. Вишивальниці додержувались традиційних взорів. Після прийняття всі присутні відвідали центральний Музей Союзу Українок Канади, який міститься в Інституті ім. П. Могили.

Експонати цього курсу були на виставці під час провінційного З'їзду Союзу, 21-го квітня, 1962 р., де делегатки і гості з'їзду мали нагоду оглядати їх.

Такі курси плянуємо провадити надалі. Віримо, що в наступний зимовий сезон будемо мати, ще кращі успіхи. Головною ціллю є заінтересувати якнайбільше дівчат і молодих жінок, щоб вчилися правильно вишивати. Вже робляться заходи, щоб подібний курс почати скорше в цім році і придбати більше число курсанток.

Софія Сенишин,

The late Henry Ford was once asked in on interview if he felt that there were any disadvantages in having great wealth.

"Well," said Mr. Ford, "for me it was when Mrs. Ford quit cooking."

A thought just came to me to remind you that "a good laugh is sunshine in a house, and if you are too busy to laugh, you are too busy!"

36-ТІ РОКОВИНИ ВІДДІЛУ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА В ЕДМОНТОНІ

Світлина з роковин т-ва в Едмонтоні. Перший ряд зліва на право пані: Софія Гриник — голова т-ва, Стефанія Пауш — голова Союзу Українок Канади, Калина Засійбіда — голова пров. екзек. Союзу в Альберті. Другий ряд: Анна Особа, Емма Верхомин — членки свят. комітету, Наталя Базюк — голова свят. комітету і Марія Солован — членка свят. комітету.

У неділю, 26-го серпня, вечером, відділ Союзу при Українській Православній Катедрі Св. Івана, в Едмонтоні, святкував свою 36-ту річницю. На свято прибуло поважне число гостей, щоб гідно відзначити цю урочисту подію. Пані Наталія Базюк була предсідницею і головою Комітету, та переводила програму свята.

У своїй передмові вона сказала, що минає вже 36 років від часу, коли здійснилась мрія маленького гуртка провідних українських православних жінок, міста Едмонтону, які зорганізували Жіноче Товариство, яке мало за ціль працювати в користь нашої Церкви Св. Івана в Едмонтоні, а також взяло собі за обов'язок освідомлювання української жінки та виховання молодого покоління в релігійному та національному дусі. Кожного року ми святкуємо річницю відділу, щоб пригадувати всім, скільки то значної праці наше товариство виконало до цього часу, а в той самий час, віддати честь тим піонеркам-основателькам, та всім членкам, які в минулих роках, брали на себе важливі пости в зарядах, комітетах та поодиноко в праці товариства. Їх посвята і невтомна праця для Товариства, є гарним прикладом до наслідування. За минулих 36 років наше товариство зросло членством і діяльністю до того, що сьогодні воно є найбільшим відділом в Канаді. Пані Базюк зробила заклик до молодших жінок, щоб вони ставали в ряди членства, бо тільки тоді життя і успіхи відділу будуть запевнені, коли матимемо молодші сили, для продовження початої праці. Вона також щиро привітала гостей-членок з сусідніх громад: відділу ім. Лесі Українки, при Церкві Св. Пророка Іллі, відділу при громаді Св. Андрея, Товариства при церкві Св. Михаїла і Молодого Братства при Катедрі.

До почесної президії були покликані пані: Стефанія Пауш, голова Союзу Українок Канади, Калина Засійбіда, голова провінціяльної екзекутиви Союзу в Альберті Софія Гриник, голова відділу. Пані Марія Солован вчепила кожній корсаж живих квітів.

До першого привіту пані Базюк покликала місцеву голову, пані Гриник. Від часу свого приїзду до Едмонтону, 20 років тому, пані Гриник посвячує дуже багато часу і праці в користь відділу, є вже третій рік головою, а раніше була касієркою і заступницею голови і головою. Можемо тільки подивляти її діяльність в товаристві.

Пані Гриник у свому привіті, сказала: „Сьогодні, за Божою ласкою, ми дочекались святкувати 36-ту річницю нашого відділу. Я маю шану і велике задоволення зложити щирий, сердечний привіт Вам, членкам-основателькам і всі ми дякуємо Богові за здоров'я і витривалість працювати на цім полі, що на ньому Ви засіяли здорове зерно, якого плід приносить нам великі користи.

Від часу заснування, Ви поставили собі за головну ціль, працювати для Святої Православної Церкви і для українського народу.

Товариство заіснувало 26-го серпня, 1926 року, отже сьогодні припадає точно 36 років його існування. До Союзу вписалося 7-го березня, 1929 року. До Льокальної Жіночої Ради ми стали членом 1932 року і від того часу, наше Товариство навязало ближчий контакт з іншими канадійськими організаціями.

Першою головою була, бл. п. Анастасія Михайлюк. Основателькими були пані: Марія Михайлишин, Анна Шевчишин, Гафія Янішевська, Розалія Галюк. На початку вписалося 16 членок, які з великою посвятою і завзятістю взялися до організаційної праці, щоб належно дати релігійне і моральне виховання своїм дітям. В цьому

треба дати їм велике признання. Нашим головним завданням завжди було і є: давати всяку моральну і матеріяльну допомогу Українській Православній Церкві, дбати про релігійне і національне виховання української молоді, через навчання в недільній школі, українській школі та дитячім садочку; давати потрібну опіку і провід у відділі Молодшого СУМК., поширювати освіту і національну свідомість між українським жіноцтвом, через реферати, концерти, читання книжок, журналів, часописів, та за помічю освітних і наукових викладів. Зберігати і поширювати знання українського мистецтва: писання писанок і вишивання на заряджених для того вечірках.

Маємо велике число членок, ріжного віку, з ріжною освітою і зайняттям, але всі спільно працюємо. Ми щасливі, що маємо таке велике число членок і ідейних, завзятих, працьовитих. Головою сьогоднішнього свята, і головою недільної школи є членка з другого покоління, пані Наталія Базюк, донька першої оснувательки товариства, пані Марії Михайлишин, а третє покоління, її внуки, беруть участь в діяльності організації і громади.

Другої оснувательки, пані Гафії Янішевської донька, пані Марія Ткачук, з Саскатуну, була головою Союзу Українок Канади та має за собою великі заслуги. Ми маємо багато більше старших членок, яких доньки беруть участь у праці нашого відділу. Ми горді тим, що наші членки зрозуміли вагу і потребу журнала „Промінь". Виявилося, що в нашому відділі є найбільше число передплатниць і що зложили найбільшу суму пожертв. Також стоїмо на першому місці в Канаді у збірці жертв на Видавничий Фонд ім. Наталії Кобринської. У майбутньому, ми передбачуємо, що треба буде видавати ріжні матеріяли у двох мовах, подаючи інформації про себе для нашої молоді і для наших співгорожан.

Наша праця збільшиться під проводом нашим молоденьких членок, друге покоління цікавиться і турбується нашими справами. Для молодшого покоління залишається зберігати всі ці надбання, а також допомогти і подбати у будові Нової Авдиторії, що стоїть на пляні праці нашої церковної громади, бо ж це є наша будучність.

Від Провінціяльної Екзекутиви передала привіт голова пані Калина Засійбіда. Вона коротко пояснила, що успіх і життя кожної організації залежить головно від щирості і співпраці своїх членів. Сила і зріст членства Союзу в Альберті можемо завдячувати свідомому жіноцтву, з чого найкращий приклад дає відділ при Катедрі. В нашій організації є широке поле до діяльности і ділянка праці для кожної членки і ми повинні постійно дбати про збільшення членства в кожній громаді, бо від цього залежатиме існування Союзу.

Пані Стефанія Пауш, голова Союзу Українок Канади зложила щирий привіт в імені центральної управи. Відділ цей, сказала вона, визначається тим, що з свого членства, видав чотири голові Союзу; ними були пані: Доця Яндова, яка є заразом членкою-основателькою Союзу, Катерина Міськів, Софія Василишин а тепер, вона. На недавньому Конгресі КУК, виявилося що Союз Українок Канади виявляє найбільш многогранну діяльність за всі інші українські жіночі організації в Канаді.. Цей відділ найкраще зображує цю різноманітну діяльність, бо в кожній ділянці, чи для церковної справи, чи організаційного запотребування, в пожертвах, в числі читачів „Променя", у співпраці в загально канадійських організаціях, та в числі місцевого членства, він стоїть завжди на чолі в Союзі! Висловила побажання, щоб це перше місце відділ надалі зберігав, бо це виявляє постійну діяльність і зацікавлення кожної членки.

Пан Николай Боднар, голова церковної громади, також висловив щирий привіт від громади. Дав признання відділові і сказав, що без помочі свідомого жіноцтва, церква і громада не могли б стояти на тому високому рівні, що сьогодні бачимо. Як в домі жінка є правою рукою чоловіка, так в громаді є відділ Союзу Українок Канади.

Всечесний о. Олександер Хом'як передав привіт від духовенства і Преосвященного Владики Андрея. Він висловив жіноцтву щире признання за збереження українського життя в Канаді і закликав, щоб наше членство звернуло головну увагу на виховання молоді, щоб наше українське життя і Українська Православна Церква розвивалося і з кожним роком міцніло.

На закінчення святочної програми, пані Базюк, в імені ювілейного комітету, в який входили пані: Марія Солован, Емма Верхомин, Анна Особа, Леся Івасюк, склала подяку паням Олі Ганочко і Любі Ґрегорій, які подарували прекрасні квіти на прикрашення столів в пам'ять с в о є ї бабуні, бл. п. Марії Левіцької, яка була довголітньою членкою відділу, ВПреосв. Владиці Андрееві за його привіт і всім іншим що давали привіти, Всеч. прот. Хом'якові за відслуження Панахиди за померших членок, по Богослуженні і хорові катедральному за їх участь в Панахиді. Сердечно подякувала панночкам, що звеличали свято концертовими точками.

„Київський Вальс" — Майбороди і „Тихесенький Вечір" — Стеценка — відспівала панна Леся Гуменна, акомп. на п'яно панна Петруся Пелех.

Піяно сольо — „Весільний День в Трангавен" — музика Ґріга — відграла панна Лелія Базюк.

Скрипкове сольо Vivalde Concerto Ph. 2 & 3 — відграла панна Єлена Спачинська піяно акомп. — панна Леся Гуменна.

Соціяльний Комітет, на чолі з пані Аною Особою угостили присутніх смачною перекускою. На закінчення всі встали і відспівали пісню „Де згода в родині".

Марія Лазарук, кор. секретарка

МОЇ ВРАЖІННЯ З ГОСТИНИ НА ФАРМАХ

Ніхто більше від фармерської жінки не занимається різними справами в господарстві разом ч чоловіком, великим городом, та навіть орудуванням трактором і всім знаряддям від найменшого до найбільшого. А до того ще хатня робота, молочарня, дріб, та дітей вирядити на автобус до школи і т. п. Де бере вона час? Та де її подумати про відпочинок коло озера або відвідування своїх подруг в інших місцевостях?... Та помимо того вона є членкою Жіночого Товариства, церковної громади і всяких інших підприємств. Вона перша приходить на збори, бере активну участь, дуже часто її поради придаються, її вибирають до зарядів і вона ніколи не відмовляється, що „нема часу". А як піти до неї до хати, то вона так тепло привітає гостя і поділиться думками. Може це бути організаторка, що шукає за такими, й яке гарне винесе вона враження з такого дому; це заставляє її до дальшої праці. Від такої зустрічі ми відчуваємо надію, бо ми живемо і не сміємо підупадати на дусі. А хто більше читає від фармерської жінки? Вона глядить, щоб вислати передплату на часопис і журнал бо знаходить свій відпо-

чинок ума при читанню вільними хвилинами. Вона не лише читає, але захоплюється добрими поучаючими матеріялами і виховує своїх дітей в ріднім родиннім дусі. Головно вчить рідної мови, читати і писати по українськи як добра матір своїх дітей. Вони мусять розуміти своє походження і до якого народу вони належать. Оце є матір, господиня і свідома українка.

За примір взяти п-во Ганкевичі з Дейфо, Саск.; вони є членами церковної громади і жіночого товариства у Виниярд. З нагоди вінчання їхнього другого сина, вони запросили своїх приятелів на гостину до свого дому, саме тих, що не могли бути на офіційнім прийняттю у Народнім Домі. Люди старші фармері, перемучені працею і обоє під лікарською опікою, знайшли час на приготовання гарного обіду. Стіл застелений біленькою скатертиною а на столі смачні печива, а навіть кокурудзяна начинка, що її забирає багато часу приготовити — все було готове в неділю по обіді на першу годину. Гості з фармів, з Виниярд і Елфрос прибули на час. П-во Ганкевичі чемно привітали гостей і посадили за великий стіл. Господар свята пан М. Лисак пояснив ціль свята і всі гості випили товст за здоров'я молодят і родичів. По смачнім обіді промовляли: Анастасія Стечишин, суддя Михайло Стечишин. Пані Анака зробила заклик, щоб щось зібрати на журнал „Промінь" нащо всі згодилися.

Зложили по $2.00 — п-во: Ганкевичі, Стечишени, Кравчуки, Дверенчуки, Бабії; по $1.00 — п-во: Грушки, Н. Демсії, Анаки, Лисаки, П. Добровольський. Разом $15.00 з чого подаровано $3.50 на передплату журнала „Промінь" як цінний дарунок від нас всіх за гарне прийняття. Пан Ганкевичив в імени своєї дружини подякував всім гостям за прибуття до їх дому. Гості провели час в милій атмосфері за різнородною гутіркою і співанням народних пісень. Було досить часу забавлятися і завчасу

Анастасія Стечишин

вернутись додому до щоденної праці як доїння корів та інше. Чи не є це добрий приклад для всіх тих, що не мають нагоди взяти відпустки на інші прогулки, зійтися час від часу і забавитися таки в себе в хаті. Такі сходини більше приносять моральної користи, бо ніхто не забється в авті, ані втопиться в озері, що часто лучається цими часами. Так ми собі пожартували і закінчили свято відспіванням „Многая літ" господарям дому і всім присутним.

Анастасія Стечишин

НОВИЙ ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК Ст. Боніфас (Вінніпеґ)

Ніщо, здається, не є таким радісним в житю організації, коли її сили зростають, коли жіноцтво з льокальної місцевої праці переходить до широкої громадської і обєднаними силами прямує до служби свому народові в цілому.

Жіноче товариство ім. Лесі Українки в Ст. Боніфас, на своїх зборах 24 липня винесло ухвалу вступити в члени, як відділ до першої в Канаді жіночої організації Союзу Українок Канади.

Це товариство було засноване 1933 року, 29 років тому і льокується при Читальні Просвіти ім. Шевченка в Ст Боніфас. Воно має за собою певну історію виконуючи всю потрібну працю при цій інституції. День, коли запала ухвала вступити у склад відділів вніс ще одну сторінку до історії цього товариства.

Членство в цім новім відділі це ідейні українки, які ставлять собі за ціль широку культурно-освітню працю згідно з ідеологічною програмою Союзу Українок Канади.

Місяць пізніше, після вищезгаданих зборів заряд т-ва запросив голову пров. екзекутиви Союзу в Манітобі, пані Ольгу Завісляк та інших членок пров. екзекутиви — пані А. Сарчук і В. Ґоряк з доповідями. Перша промовляла пані Оля Завісляк; вона говорила про значення організації, про важливість обєднаних сил, про можливість кращої можливости виховання нашої молоді в українськім дусі через українську школу, молодечу організацію СУМК та різні культурно-освітні імпрези. Свято наших письменників, через рідну пісню, музику, народні танці. Піднесла значення читання а зокрема журнала „Промінь".

Пані Сарчук промовляла спеціяльно до матерів в ділянці домашнього виховання в рідних звичаях, а зокрема про вплив матері на навчання дітей рідної мови. Пані В. Ґоряк зложила привіт від існуючого відділу ім. О. Кобилянської у Вінніпеґу і побажала успіху у його розвитку.

Склад заряду відділу ім. Лесі Українки у Ст. Боніфас — пані: Ніна Бурак — голова, Каролина Сеньків — заст. голови, Ольга Юзвишин — рекор. секретарка, Анна Баляс — фінанс. секретарка, Серафина Гоменчук — касієрка. Контрольна комісія — Галя Петров, Галя Баляс, Катря Суслий. Представниці до КУК — Катерина Мелещук, Червоного Хреста — Катерина Карпінська. Марія Низник — Вінніпезької Жіночої Ради. Галя Петров — кореспондентка. Комітет української школи — Каролінa Сенків, Марія Ставничка, Петра Семенчук. Господині — Марія Нелсон, Петрунеля Журба, Софія Гермас.

Цей новоорганізований відділ ім. Лесі Українки в Ст. Боніфас засилає найкращі привітання членкам Центральної управи Союзу Українок Канади, членкам провінціяльної екезекутиви в Манітобі, редакції журнала „Промінь", поодиноким відділам в Канаді та їх членам. Радіємо, що стаємо поруч до спільної народної праці!

Ніна Бурак, голова
Ольга Юзвишин, секр.

Відділ для дітей

ЖОВТЕНЬ

Ходить Жовтень лісами,
Ходить Жовтень межами,
І притрушує землю
Золотими листками.

А як вийшов на ниву,
То закликав щасливий:
„Тут вже знову зорали,
Навіть позасівали!...”

Їде наш Жовтень веселий
Між фармерські оселі,
Рільникам помагати
В міхи зерно зсипати.

Їде наш Жовтень багатий
Поміж людські хати,
До вікон заглядає
І міркує, гадає...

„Де крім хліба і страви
Люблять книжку цікаву,
Там добро прийде в хату,
Радо сяде на лаву”.

„Де не тільки робити,
Але й люблять щадити,
Там ніколи не буде
Людей лихо гнобити...”

Їде наш Жовтень поволі
І заходить до школи,
Тихо в лавку сідає,
На дітей уважає...

„Ця дитина пильненька,
До науки жвавенька,
З неї виростуть люди,
Бідувати не буде...”

Юра Шкрумелюк.

Ганна Черінь

КОТИК ВЕРНУВСЯ!

Коли одного вечора мама повернулася з роботи і принесла в торбинці маленьке смугляве котенятко, Павлусь не міг отямитися з радощів. Спочатку він навіть не вірив, що це буде їхній власний котик, і все просив маму, щоб вона нікому котика не віддавала.

— Та його ніхто і не забирає, він буде твій, — заспокоїла його мама. — В нашої секретарки, панни Мері, їх вдома аж п'ять, і вона мене впросила одного взяти.

Павлусь побіг до кухні вишукувати ріжну їжу для котика. Хліба й коржиків котеня не взяло, але жадібно накинулося на молочко, вилизало чистенько мисочку, облизалося, помило лапки і хвостик, та й заснуло в Павлуся на колінах.

Павлусь назвав котенятко Мурчиком. Він два дні вибирав для кота ім'я і вирішив, що найкраще з усіх імен — таки Мурчик. Бо малий котик дуже голосно мурчав, так ніби якусь свою котячу пісню виспівував.

Мурчик ріс дуже швидко, розтовстів, став дужим і вусатим, і наче песик ходив услід за Павлусем. Павлусеві доводилося проганяти від себе котика або замикати його в хаті, коли хотів іти сам. Коли хлопчик сідав за малювання або шукав на мапі столицю України, котик пильно слідкував за кожним порухом Павлуся і тикався носиком у папір, наче й він щось у тому розумівся. Власне, Павлусь у цім не сумнівався, і коли хтось із гостей питав, чи знає він, де Україна або чи може показати на мапі Київ, Павлусь гордо відповідав:

— Це не тільки я, а й наш Мурчик знає!

Отакий то був у Павлуся котик, і цілих три місяці вони були нерозлучні. А тоді, одного соняшного л и п н е в о г о дня, Мурчик невідомо куди дівся. Пропав — і нема. Що вже Павлусь не робив, щоб його знайти! Ходив по сусідах, скрізь питався, порожнє поле перед їхньою хатою вздовж і впоперек ногами переміряв, до поліції дзвонив і навіть плакав, тільки щоб ніхто не бачив, бо козаки не плачуть. Одного разу Павлусь пішов далеко, аж через чотири вулиці, де чужі люди живуть, став на роздоріжжі та й почав кликати:

— Мурчик! Мурчик! Мурчик!

І що ви думаєте? Аж троє котів збіглися: один рудий, другий чорний, а третій аж на чотири кольори рябий, але Павлусевого котика серед них не було. Мабуть, усіх їх звали Мурчиками, а Павлусь же думав, що ніхто, крім нього, такого імени не придумав!

Так і пропав Мурчик. Минуло кілька місяців, і Павлусь

трохи почав забувати про цю велику втрату. Мама хотіла принести іншого котика, але Павлусь іще сподівався, що Мурчик вернеться, і вирішив тримати для нього місце.

Ось і вересень. Пішов Павлусь до школи... Цього року він пішов вже до другої кляси, багато нових речей почали вони вивчати цього року. До їхньої кляси прибуло кілька нових учнів, один хлопчик тільки що з Німеччини приїхав, але він українець, як і Павлусь. Він тільки народився в Німеччині. Павлусь подружився з тим хлопчиком, і вони разом ходили до школи, разом і готувалися до лекцій.

Одного дня верталися хлопці зі школи. Павлусь розказував своєму другові про те, як весело було минулої неділі на карнавалі. Надворі було тихо і лагідно, тільки зрідка якась пташка цвірінькне. Коли — як не загуде авто! Десь близько, зовсім за плечима в наших хлопців! Павлусь швидко обернувся — і його мало не з збив з ніг якийсь пухнатий, смуглявий клубочок. Водій авта хитав головою і показував своїй сусідці на кота, якого вони мало що не переїхали.

— Мурчик!!! — скрикнув Павлусь. — Це ти, Мурчику?

Кіт не вмів говорити, але голосним нявканням, мурчанням, лапами, хвостом він дав Павлусеві зрозуміти, що це таки він, його котик Мурчик.

— Де ж ти був, волоцюжко? — посварився на котика Павлусь — Куди ж ти від мене втік?

Ох, якби ж то котик міг говорити! Він би розповів Павлусеві, що нікуди не втікав, а тільки заблукав одного разу задалеко, спокусившися на смак свіжої рибки. Запах свіжо-наловленої риби привів Мурчика до якогось авта. Риба пахла з відкритого багажника, і кіт легенько встрибнув туди. Пахло рибою, але риби не було, і коли розчарований кіт хотів уже вертатися додому, виявилось, що багажник був уже зачинений, а саме авто вже їхало і везло Мурчика не знати куди.

Спинилось авто на літній віллі, де справді добре ловилася риба, і Мурчик мав не абиякі вакації. Правда, дорослі на нього мало звертали уваги, охоче віддавали йому нутрощі з риби, але не брали його на коліна й не показували малюнків і міст на мапі. Ніхто навіть не цікавився, звідки той кіт тут узявся. От собі кіт, та й кіт. Занюхав свіжу рибу та й прибіг.

Але коли всі почали збиратися в дорогу, Мурчик своїм котячим чуттям зрозумів, що треба повертатися й йому. Самому лишитися на віллі котові не хотілося, бо він розумів, що при людях котові є що їсти, а без них з їжею буває дуже скрутно. Отож, Мурчик якось стрибнув у авто і приїхав назад до міста.

Тут він згадав про Павлуся. От би вернутися до нього! Але як? Мурчик був ще молодий і не міг надовго запам'ятати дорогу... От якби де зустріти Павлика! Його би Мурчик відразу розпізнав.

Недалеко була школа. Там щоранку і пообіді галасували веселі діти, і кіт почав виходити на шлях, коли школярі поверталися додому.

І ось одного дня Мурчик почув знайомий, милий, дзвінкий хлоп'ячий голос. Так! Це був безумовно Павлусь. Як для Павлуся був тільки один Мурчик на світі, так для Мурчика був один Павлусь. Необережний, як і всі коти в таких випадках, Мурчик стрімголов по біг через вулицю, мало що не попавши під авто. Але він знайшов те, чого шукав: знайшов свого улюбленого господаря.

Ганна Черінь

ЗНОВ ДО ШКОЛИ

Як же весело навколо!
Сонцем вулиця залита.
За тобою, люба школо,
Всі ми скучили за літо!

Прощавайте, квіти й трави,
Літні ігри і забави!
Від сьогодні будуть учні
Із книжками нерозлучні.

Торба книжками набита:
Тут задачник і словник...
Всі ми виросли за літо
І постаршали на рік...

І виходять дружно з хати
Діти скрізь — куди не глянь.
Йдуть фортеці здобувати,
До нових прямують знань.

Вже читати хочуть очі,
Вже писати хочуть руки!
Ми завзяті, ми охочі
До роботи, до науки!

Вивчимо теорії,
Приклади з історії,
Гір і рік положення
І таблицю множення.

Про походження людини,
Про морські страшні глибини,
Про раптові вітру зміни,
Про здобутки медицини.

А в суботу друзів стріну
В Рідній Школі знову я!
Тут про любу Україну
Ми здобудемо знання.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

СТ. КЕТЕРІНС, ОНТ.

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жін. т-ва ім. Лесі Українки в Ст. Кетеринс відбулись 13 грудня 1961 р. в залі української правос. громади. Збори відкрила голова т-ва пані Анна Титенич. Предсідницею зборів була пані Ганка Ковальчук. Звіти з діяльности т-ва здавали всі урядниці заряду.

Діяльність т-ва була досить активна. Більшу частину своєї праці т-во присвячує для церкви. Крім місячних зборів і засідань, на яких обговорюються біжучі справи і праця членок, відбулось 4 освітніх вечорі, на яких читано реферати, або вони присвячені комусь з українських письменниць. Т-во улаштувало свято своєї патронки Лесі Українки. За минулий рік членки т-ва приготовили і видали 7 обідів, 1 базар, чайні прийняття, випродаж уживаних речей, випродаж печива.

Т-во жертвувало на місцеву церкву рідну школу, дім сліпих, оргн. Фонд Союзу Українок, Інститут св. Володимира в Торонті.

З року 1960 осталось в касі	$433.97
Приходи в 1961 році	746.86
Розходи в 1961 р.	591.30
В касі осталось	589.53

Заряд т-ва на 1962 р. — пані: Анна Титенич — голова, Франя Боднар — заст. голови, Т. Бобро — секр. рекордова, Аделя Віндзяк — касієрка. Контрольна комісія — Юлія Нема, Вікторія Мессон, Анна Бойчук.

Анна Титенич, голова
Т. Бобро, секретарка

ПРИНС АЛБЕРТ, САСК.

Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори жін. т-ва відбулися 3-го грудня, 1961 р. в залі під церквою. Збори відкрила голова т-ва пані Марковська. Молитву провів Всеч. о. Туржанський. Предсідницею зборів була пані Марусяк.

За рік 1961-ий відбулось 6 місячних зборів і 3 засідань. Членки займались приготуванням страв і прийняттям на весілля, День Подяки, спільне свячене, храм, роковини Лесі Українки (вечерок і чай), прощальні вечори з перекусками, випродаж Великодного печива і писанок, „шавор" (прийняття) вистава Великодного печива на телевізорі.

Жіноче т-во опікується рідною школою, влаштувало пікнік для дітей рідної і недільної школи. Т-во вислало делеґатку — А. Марковську на з'їзд до Саскатуну. Членки т-ва опікувались українською виставою під час „ексебишон" в Принс Алберт. Жертвує із своїх фондів на церкву, на Червоний Хрест та інші добродійні установи. Сповнило свій буджет до централі. В часі сповіді і Причастя дітей рідної і недільної школи жіноче т-во гостило дітей по Богослуженні перекускою.

З 1960 р. осталось в касі	$669.27
Приходи в 1961 році	3,442.54
Розходи в 1961 р.	3,490.80
Осталось в касі	621.01

Заряд т-ва на 1962 рік — пані: А. Марусяк — голова, Ю. Голяк — 1-ша заст. голови, Ф. Боднар — 2-га заст. голови, Доротея Панчук — секр., Зеня Бальон — фінансова секр., Р. Сопотик — коресп. секретарка. Господині — пані Піт, пані Ріпак, пані Підгайчук. Сестриці — пані Боднарчук, пані Марковська, пані Мескин, пані Фучко і пані Гринюк. Комітет мистецтва — добр. Туржанська і пані Бартко, Освітний Комітет — пані Пиклик і добр. Туржанська. Шпитальний комітет — пані Гринюк.

На закінчення зборів промовляв до членок Всеч. о. Туржанський і зложивши подяку за цілорічну працю, побажав успіхів на цей рік.

ГИЛБЕРТ ПЛЕЙНС, МАН.

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого товариства ім. Лесі Українки в Гилберт Плейнс, відбулися в 8-ій годині вечером, 5-го грудня, 1961 р. в Українськім Народнім Домі.

Пані Олеся Павлюк, голова відкрила збори молитвою „Отче Наш" і зложила щиру подяку членкам за їх співпрацю з нею в минулому році та побажала якнайкращих успіхів в наступному році. До президії того вечора вибрано: пані Самець предсідниця, пані В. Михайлюк секретарка. Пані А. Кушманюк прочитала звіт з діяльности за цілий рік. Пані Л. Котик прочитала фінансовий звіт.

На зборах того вечора були присутні 11 членкинь і одна гостя. Вписалися 12 членок.

До заряду вибрано: голова — пані Г. Мимко, заст. голови — пані М. Робак секретарка — пані А. Кушманюк, касирка — пані Л. Котик. Господині — пані В. Вівчарук, пані Бурденюк і пані Журковська. Комітет відвідання хворих — пані Савчук і пані Павлюк. Сестриці — пані Міщук, пані Гаврилишин і пані Ярема.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

З року 1961 осталося в касі	$470.14
Прихід в 1961-ім році	$1,517.19
Розходи в 1961-ім році	$1,245.73
В касі осталося	$ 741.60

Пані О. Павлюк, голова
Пані А. Кушманюк, секретарка

ІРИНА ЛАКУСТА

(Посмертна згадка)

Ділимось сумною вісткою з усіми знайомими, що 1-го липня 1962 р. на 67-му році життя відійшла у вічність бл. п. Ірина Лакуста з дому Фербей.

Від молодих літ разом зі своїм чоловіком належали до Укр. Гр. Прав. Церкви і були активними членами розбудови релігійного та громадського життя в Канаді. Бувши довголітньою членкою жін. тов. примірно виховала своїх трьох дітей. Всі троє є членами Церкви. Доня Покійної пані Р. І. Гуцуляк була питомкою Інституту ім. М. Грушевського. Є довголітньою членкою жін. тов. ім. Л. Українки в Ендрю і вже довгі роки працює в заряді товариства.

Велику втрату понесло товариство та громада в Ендрю відпроваджуючи на вічний спочинок щиру приятельку, працьовиту членку, людину надзвичайно лагідної вдачі. Нестало між нами великої матері, що своєю любов'ю утримала діти в любові до свого народу, його віри і культури, та не тільки діти, але і внуки Покійної ідуть слідами своїх родичів — всі четверо прекрасно говорять українською мовою.

Не з порожніми руками відійшла від нас Покійна перед Престол Всевишнього. Понесла добрі діла та молитви за дітей своїх, яких дуже любила.

Спи спокійно дорога Сестро.
Вічна Тобі Пам'ять.

Добр. С. Столярчук

З ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ В ҐАРДЕНТОН, МАН.

Окружний з'їзд Союзу Українок Канади та складових організацій СУС, відбувся в Ґардентоні, Ман. в неділю 10 червня 1962 р.

З'їзд почався Службою Божою, яку відслужив Всеч. о. Стефюк. По Богослуженні відбувся спільний обід, що його приготовили членки відділу в Ґардентоні. З'їзд відкрила окружна представниця пані Клавдія Долинчук, привітавши делеґаток поважне число гостей та голову пров. екзек. пані Ольгу Завісляк.

До президії увійшли: Всеч. о. Стефюк, Ольга Завісляк, Ангелина Павлик, Василь Сарчук, Євген Юзвишин, Петро Крепякевич. Програмою керувала Клавдія Долинчук, окружна представниця. Секретарювала — Павліна Данилейко і Софія Сторожук. Пані В. Онисько, вітаючи пані О. Завісляк і пані А. Павлик вчепила їм корсажі.

Програма з'їзду почалась привітом голови місцевого відділу пані Ковалюк. У своїм привіті вона піднесла працю і заслуги старших членок і закликала молодших до продовження цієї корисної народної праці.

Зложив привіт з'їздові посол Іван Танчак та побажав успіху у дальшій праці. Слідувала промова голови пров. екзекутиви Союзу на Манітобу, пані О. Завісляк. У своїй обширній промові пані Завісляк, між іншим піднесла справу журнала „Промінь" та його завдання серед українського жіноцтва. Апелювала до учасників, що поширювали журнал та піддержували його фінансово. У своїй дальшій промові зупинилась над значенням української мови серед молодшого покоління і способи навчання її дома, говорила про виховання молоді в дусі рідної культури і закликала жіноцтво до дальшої праці.

Вітали з'їзд — голова церковної громади в Ґардентоні пан Бурий, від відділу Союзу в Роза пані Анна Баран, від відділу у Вайта пані М. Неґрич, від відділу у Сірко пані Пирсович, писемний привіт від відділу з Сондавн, з відділу в Толстой зложила привіт пані Долинчук, а з Вінніпеґу, з відділу ім. Л. Українки пані Марія Танчак.

Слідувала промова пані А. Павлик, голови комітету і філії мистецтва та музею в Манітобі. Між іншим вона висловила признання за виставку ручних робіт та писанок і зробила заклик збирати далі до музею речі історичної вартости. Про організацію молоді СУМК говорив п. Євген Юзвишин, голова пров. екзекутиви СУМК в Манітобі. П. Петро Крепякевич голова ТУС в Манітобі говорив дещо про ідеологію та завдання Союзу Українців Самостійників, п. В. Сарчук говорив про поступ молодечої ограніазації СУМК та подав цікаві відомости про навчання української мови в школах в Манітобі.

Останньою і цікавою точкою на програмі була дискусія над порушеними у рефератах промовцями питань, в якій всі учасники брали живу участь. Всіх питань було 7.

Кінцеве слово сказала пані Долинчук, в якім між іншим зложила подяку гостям промовцям, місцевому відділові за труди з обідом і виставкою українського ручного мистецтва та пожертви зложені на організаційний фонд.

По $2.00 — Панство: А. Долинчук, М. Сторожук, П. Крепякевич, від. св. Ольги, Сірко, Ман. від. св. Ольги, Толстой, від. О. Кобилянської, Роза, від. О. Кобилянської, Вайта, від. О. Кобилянської, Сандавн, від. Пресв. Богородиці, Ґардентон.

По $2.00 — Панства, А. Долинчук, Прокіпчук, А. Колибаба, Баран, Д. Танчак, Д. Чубей, М. Чоботар, Ф. Матічук, Пересович, панна Д. Гаврисишин, пані А. Павлик, пан Н. Н. (СУМК).

По $1.50 — Панство: М. Дикун, І. Дикун, І. Бугера, М. Кадинюк.

По $1.00 — Панство: Коняк, В. Крішка, Н. Мачу, Маланилейко, М. Арсений, Бурі, пані: А. Подольска, М. Танчак, М. Неґрич, К. Пасічняк, Ґ. Чоботар, І. Підлубна, С. Долинчук, О. Божик, С. Ковалюк, А. Косован, Ґошуляк, панна А. Фіґус, пп. Ґ. Онисько, Ґ. Ілюк, М. Завісляк, І. Середюк, А. Ковалюк, І. Середюк з Вінніпеґу, В. Ковалюк, Н. Бурик, М. Настюк з Ф. Френсес.

По 50 ц. — пані Крішка; по 30 ц.— пані Сідор; по 25 ц. — пані В. Сойма і пан Недопитальські.

Разом на суму — $103.30.

Павліна Данилейко і Софія Сторожук, секр. з'їзду

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ

Лонґ Бренч, Онт.

В суботу 19-го травня 1962 р., родина, приятелі та, майже, вся українська православна громада в Лонґ Бренч, вшанували ювілейним бенкетом 25 ліття подружнього життя п-ва Ф. Крізел.

Перед початком бенкету о. Прот. В. Федак з Гемилтону і настоятель парафії Св. Димитрія відслужили вдячного Молебня за здоров'я і Боже благословення в дальшому житті Франка і Ангелини Крізел. Ювілейним дружбою був Петро Рудий і дружкою п-і К. Козловська, рідна сестра пані А. Крізел.

Після відправи в Церкві, всі гості перейшли до парафіяльної залі, яка була дуже гарно прибрана, а столи пишалися багацтвом різної поживи. При вході до залі Ювілятів привітали весільним маршем і під гучні оплески, вони запрошені за головний стіл, на якому серед живих пахучих рожів стояв весільний торт оздоблений різними прикрасами.

Господар Ювілею п. Ю. Олійник з Гемилтону, відкрив бенкет привітальною промовою і попросив о. Ф. Легенюка поблагословити страви. Під час вечері було виголошено багато похвальних промов та щирих побажань на адресу шановних Ювілятів. Першими промовцями були їхні діти: син Ґордон і дочка Орися. Приємно підкреслити, що Орися ученица Української Школи, показала, що вона не даром ходить до Рідної Школи, бо привітала своїх родичів поправною українською мовою, що справило приємне враження на всіх присутніх.

Від Жіночого Товариства (відділ Союзу Українок), якого головою є п-і А. Крізел, щиро привітала п-і А. Руда, заступниця голови. Від церковної громади привітав голова п. П. Пінчук. Всеч. о. Федак, парох церковної громади в Гемилтоні, привітав від себе і від Громади та висловив найкращі побажання дочекати ще 50-літнього Ювілею.

З черги багатьох привітів був покликаний до слова настоятель нашої громади о. Ф. Легенюк, який в своїй промові дав велике признання шановним Ювілятам за їх щиру й віддану працю для добра громади. На закінчення всіх промов, господар бенкету п. Ю. Олійник вручив Ювілятам багатий срібний сервіс на чай.

Пишучи цих декілька рядків, нам

приємно підкреслити той факт, що п-во Крізел є примірними членами нашої громади і завжди стараються сумлінно виконувати громадські обов'язки. Пані Крізел є примірною членкинею Жіночого Товариства і головою нашого Жін. Т-ва. Так само п. Ф. Крізел вже декілька років є членом церковної Управи, а також обоє співають в церковному хорі.

На закінчення бенкету п-і А. Крізел склала від себе і від свого чоловіка сердечну подяку своїй родині та всім присутнім і закінчила свою промову такими словами: „Я не знаходжу відповідних слів, щоб висловити нашу радість, коли бачу перед собою такий численний гурт рідні і приятелів, які пожертвували багато часу і праці, щоб такою милою несподіванкою вшанувати так врочисто і багато наш 25 літній Ювілей. Повірте, що нема на світі нічого кращого, як бачити себе в оточенню вірних і добрих приятелів. Ми дякуємо Всевишньому за те, що дозволив нам дожити до цієї радісної хвилини."

Після закінчення офіційної частини, бенкет продовжувався серед танців, співів і товариської гутірки. Під час забави, на заклик о. В. Федака переведено збірку на добрі цілі, яка принесла $33.00. Збірку перевели п-і К. Кидик і п-і А. Руда. З того на „Промінь" 9 дол.

Всім жертводавцям щира подяка, а Ювілятам щасти Боже дочекати Золотого Ювілею! **П. Кумпан**

З ПРИЙНЯТТЯ ПО БОГОСЛУЖЕННІ
Вірдейл, Саск.

Жіноче т-во ім. Лесі Українки у Вірдейл улаштувало чайне прийняття в Народнім Домі, яке відбулось 2-го вересня 1962 р. Це прийняття відбулось з нагоди Богослужения нового пароха Української Греко-Православної Церкви, Всеч. о. Труфина, який раніше обслуговував парафію у Етелберті, Ман. На Богослужения до церкви зїхалося поважне число вірних — співав дуже гарно хор, який складається з хористів — місцевих. З Міт Парку, Стронпайну і Смітону. По відправі в церкві відбулась наука недільної школи і всі перейшли до Народного Дому на перекуску, що її приготовило жіноче товариство. Опісля промовляв до присутніх наш новий парох Всеч. о. Труфин. Між іншим Отець Парох підніс значення праці жіноцтва біля церкви та для справ загально українських. Із збірки, що відбулась на цім прийняттю 6.65 призначено на журнал „Промінь".

Антоніна Присяжна, голова

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ П-ВА Я. і В. ДОВГИХ
Форт Віліям, Онт.

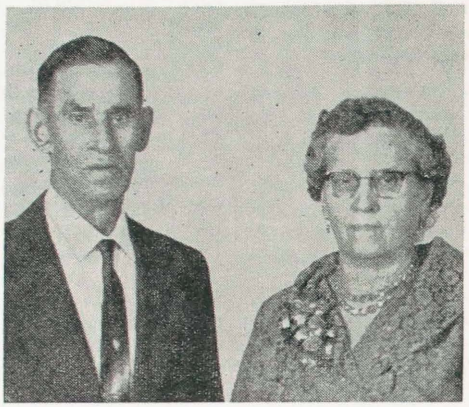

Субота, 28 липня ц. р. залишиться пам'ятним днем п-ву Якову і Василині Довгим у Форт Вілліям, Онт. Того дня понад 200 гостей — рідні й близьких друзів вшановувало 50-ліття їхнього подружжя. Гостина відбулась у залі Української Православної Церкви Успення Пресв. Богородиці.

Обоє п-во Довгі походять зі села Самушин, пов. Заставна на Буковині. Одружились 1912 р. у Форт Віліям (Канада) та понині тут живуть і беруть активну участь у громадськім житті. Пані Довга була довший час головою Сестрицтва при своїй церкві. Від початку заіснування Відділу ОУК є його членкою, як також є основоположницею Відділу Комітету Українок Канади у Форт Віліям і там немало поклала своєї праці. Пані Довга є й передплатницею обох жіночих журналів — „Жіночого Світу" і „Променя" та з нагоди золотого ювілею свого подружжя склала по $5.00 на пресовий фонд „Променя" і „Жіночого Світу".

Панство Довгі мають 10 дітей і 25 унуків. Усі їх вітали щиро з ювілеєм. Від Української Православної Церкви вітав ювілятів о. Л. Сологуб, від Комітету Українок Канади п-і О. Тацюн і від Відділу ОУК п-і С. Кузенко. Прислали привітання посол Г. Баданай, мейор міста Е. Г. Рід, алдерман В. Ассеф і міський клерк Д. М. Мартин. На ювілеї було багато присутніх позамісцевих гостей. Усі висловлювали сердечні побажання п-ву Довгим та обдарували квітами й подарунками. Також обдаровано їх грішми від дітей і приятелів.

Бажаємо п-ву Довгим прожити в щасті і здоров'ї ще довгі-довгі літа.

Олександра Тацюн

З ХРЕСТИН НА „ПРОМІНЬ"

Дня 10-го липня б. р. в домі п-ва Михайла і Марії Вакалюк при 5312 Росс Стріт, у Ванкувері, відбулось величаве Хрещення їхнього сина Давида-Славка. Хрестними батьками були: Іван Пушка, Стефанія Лебедович, Стенлі Шевчук, Іванна Грищенко, Миколай Кіндрачук, і Лилія Митрук. Тайну Св. Хрещення довершив настоятель Української Православної Церкви Пресвятої Тройці у Ванкувері, Всеч. о. Петро Сацевич, а дякував пан Віктор Ільчук диригент нашої громади.

По охрещенню відбулось величаве прийняття для всіх запрошених гостей, яких п-во Вакалюк гарно гостили і також весело забавляли. Під час гостини-забави хрестний батько, пан Іван Пушка, перевів збірку для новоохрещенного Давида-Славка „на черевички."

Забава-прийняття затяглось до пізнього вечоря. Всі розійшлись по домах з приємним враженням.

З нагоди хрещення сина п-во Вакалюки від себе зложили 10 дол. на пресовий фонд „Променя".

Присутній

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ

П-во Григорій і Марія Базай на своїм ювілею 50-ліття подружжя.

Часопис „Давфин Геральд" помістив цікаву і коротку новинку про 50-ліття подружжя п-ва Григорія і Марії Базаїв в Давфині. Новинка підкреслює, що на це родинне свято наспіло багато привітань, побажань не тільки присутніх гостей і родини, але і від визначних в Канаді осіб, які вітали їх, як заслужених піонерів Канади і взірцевих горожан. Телеграми, листи з побажаннями наспіли від: прем. Канади Дж. Діфенбейкера, прем. провінції Манітоби Даф Роблина, лейтенант-говернера Е. Ф. Виліс, міністра освіти Стюарта Меклін і мейора міста Давфину Н. Дж. Моберлей.

Святочне прийняття відбулось в понеділок, 30-го липня в готелі Тавер в Давфині. П-во Базаї засіли за святочно удекорований стіл в гурті своїх доньок, зятів, синів, невісток та онуків, а також в гурті своїх близьких друзів. З дітей були присутні — п-во С. і М. Андрейчуки (Давфин), п-во В. і А. Іванчуки (Вінніпег), п-во П. Базай, Діяна і Ґордон (Давфин). Онуки — п-во Андрейчуки з Брендон і п-во Бучій з Ґилберт Плейнс.

Панство Григорій і Марія Базай широко відомі в Давфині як заслужені громадяни в місцевім громадськім життю — церковнім і світським. Пані Марія Базай є довголітною членкою відділу ім. Лесі Українки. Обидвоє є довголітними членами в церковній громаді Укр. Гр.-Православної Церкви в Давфині та Українськім Народнім Домі. Виховали вони гарно своїх дітей в дусі української культури, які шанують не тільки своїх родичів, але все рідне та цікавляться громадськими справами.

З нагоди цього родинного свята зложила на фонд „Променя" 5 дол. пані М. Андрейчук, донька п-ва Базаїв.

Н.К.

РАДІСНІ РОКОВИНИ

Сангудо, Алта.

Членки жіночого товариства зустрілись при чаю дня 24 червня, 1962 року з нагоди 5-ої річниці існування при народній праці в Сенгудо, Алта., щоб зробити огляд своїх здобутків за час існування.

Хоч це коротенький час, відколи т-во приступило до праці, але зроблено напочаток багато. Всі щиро працювали, щоб збудувати Народний Дім. Цей Народний Дім величавий і є гордістю українців цієї і дооколичних околиць. В Нар. Домі також відбуваються Богослуження аж доки не спроможемся на церкву. Жіноче товариство не лише дбає про матеріяльну забезпеку, але також дбає про виховання своєї молоді бо за цих 5 літ устроїли багато представлень, концертів де молодь бере участь; зорганізували СУМК і доглядаємо їх, беремо їх на з'їзди і провадимо українські лекції оскільки можливо. Дівчат навчили писати писанки і вишивати, а шістьох дівчат вишивають свій народний стрій. Молодь виступає з українськими танцями на ріжних оказіях.

На цім чаю зібрано 21 дол. на журнал „Промінь".

Анна Звоздецька, секр.

Світлина членок відділу зі свята 5-тих роковин т-ва в Сенгудо, Алта.

Перший ряд зліва направо сидять: А. Веренька — старша сестриця, Д. Стадник, Анеля Миндюк, Е. Крупа, К. Смолій. Ев. Томко — заст. голови, М. Миндюк. Другий ряд стоять — М. Ілюк — уступ. голіва, Анна Звоздецька — секретарка, Докія Воронюк — касіярка, Надія Задерей — голова. На знимці бракує пятьох членок — пані Камбіч, пані Куцевич, пані Благун, пані А. Миндюк і пані Куєк.

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на змелі.

Т. Шевченко

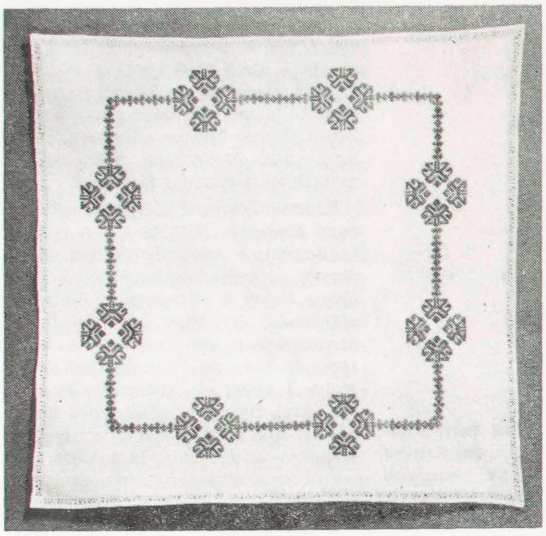

НАСТІЛЬНИК

Цей настільник дуже уміло виконаний на білому лянному полотні в дещо відмінних красках. Прикрашений великими мотивами що сполучені вузьким взірцем. Краї настільника обведені мережкою.

Взір походить із східних земель України й виконаний настилуванням (сетин стич) в чотирьох кольорах, і стебнівкою. На кожне очко можна робити три або чотири стіби, залежно від грубости полотна. Настилуванням заповняється взір і обводиться чорним контуром (стебнівкою).

Спосіб до виконання стібів настилування подається в книжці "Ukrainian Embroidery Designs and Stitches" в англійській мові а в книжці „Мистецькі Скарби Українських Вишивок" в українській мові.

Краски: брунатна ч. 453 (Кларкс), зелена ч. 948 (Кларкс), золотиста ч. 9388 Special (Кларкс), синя ч. 334 ДМС, чорна ч. 310 ДМС.

За Комітет Мистецтва і Музею:

Софія Сенишин

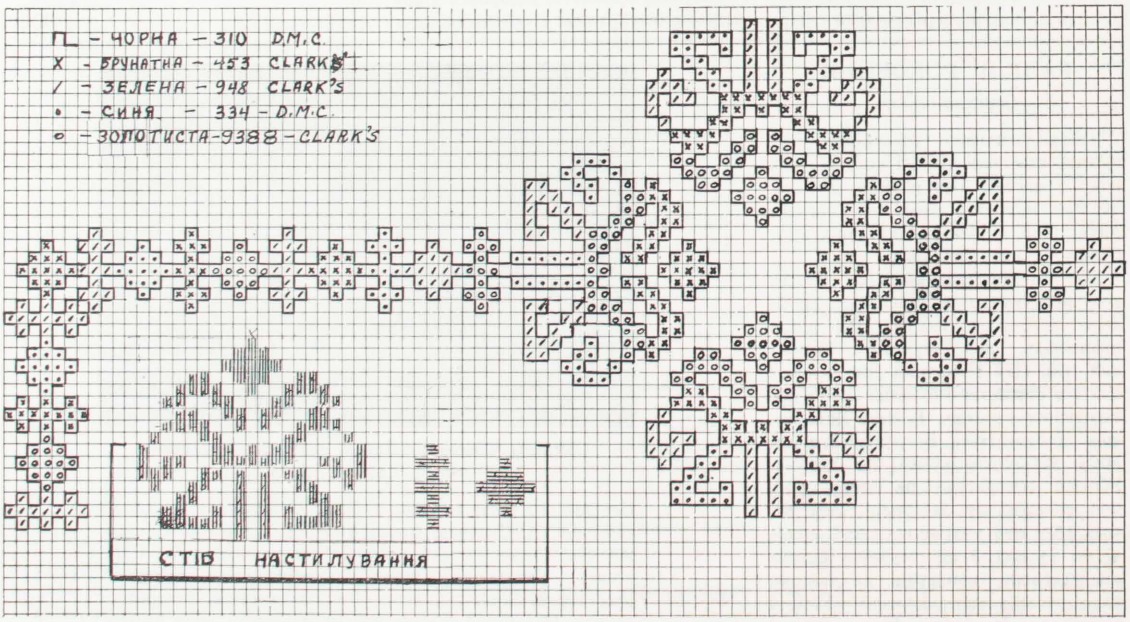

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Ком. Українок Канади, відділ у Форт Вілліямі, Онт. 1

Пані В. Щербій — Гронлид, Саск. 1

Пані Г. Юськів — Содборі, Онт. 1

Пані А. Сапеляк — Кемровз, Алта. 1

Пані Анас. Стечишин — Винярд, Саск. 1

РІЧНИК „ПРОМЕНЯ" ЗА 1961.

Ви можете набути повний річник журнала „Промінь" за минулий рік. Одинадцять чисел в комплекті лише за 3.50 з пересилкою.

Замовлення слати на адресу:

PROMIN, P. O. Box 3551 Sta B.
Winnipeg 4, Man.

Для наших господинь

СТРАВИ З ЯРИНИ

Червонобокі соковиті помідори — улюбленці наших господинь. І це природньо: адже помідори поживні смачні; вони — справжня копилка вітамінів і ферментів. Усього лише чверть фунта помідорів майже забезпечить вас добовою нормою вітаміну С. Багато в них і вітаміну Р, каротину, що переходить у нашому організмі у вітамін А.

Споживаючи помідори, ми збагачуємо свій організм і такими корисними мінеральними речовинами як солі Калію, магнію, йоду. Помідори рекомендуються при артесклерозі, гіпертонічній хворобі (високе тиснення крові), отовстінні і захворюваннях серця. Корисні вони при недокріві; в них є залізо.

На жаль помідори й іншу городину важко зберігати довго свіжими. Але їх легко можна заготовити про запас консервуванням та іншими способами.

Дуже корисні яринні супи. Вегетаріянські супи широко використовуються і в лікувальному харчуванні. Між іншим їх споживання добре впливає на колір і свіжість шкіри обличчя. Супи ці готують з котрої будь ярини або з суміші найрізноманітнішої городини. Ось як наприклад румунські господині готують суп з помідорів.

На родини з 6 осіб яких 2½ фунта помідорів, 3 столові ложки рижу, або перлівих круп, 1 жовток, 2 столові ложки сметани, 2 літри яринного відвару, або води, 1 чайну ложечку цукру, сіль до смаку.

Помідори помити, нарізати шматочками накрити і тушкувати у власнім соку. Готові помідори протерти крізь ситко, розвести яринним відваром, посолити, додати цукор, крупи і поставити варити. Перед поданням на стіл, суп заправити жовтком і двома столовими ложками сметани. Цей суп дуже смачний холодним. **„Р. Жінка"**

БАКЛАЖАНИ

Лілові, немов лакеровані, баклажани не тільки смачні а й цілющі. Вони мають дуже цінну властивість зменшувати кількість холестерину в крові, завдяки чому сповільнюється розвиток атеросклерозу. Баклажани добре діють і при схильності до запорів. У цій городині є вітамін С, коротин, у них багато солей калію, кальцію, фосфору й інших корисних речовин.

З баклажанів готують чимало смачних страв. Баклажани, нарізані тонкими скибками, смажені на олії. Ось як готують смажені баклажани в Аргентині.

На 1 фунт баклажанів дати — і велику цибулю, 2 яблука, помідори, цукор і відповідно до смаку.

Присмажити на сковороді на маслі, або оливі цибулю, додати трошки цукру. Як тільки цибуля зарумяниться, дати до сковороди нарізані і обпарені окропом баклажани разім з нарізаними яблуками і помідорами, потім додати трішки води і тушити пів години. **„Р. Жінка"**

ОГІРКИ В СЛОЇКАХ

На 4 горнят води дати 1 горня оцту, ложку мішаного коріння (завязане в платок) і хай закипить.

В дво-квартовий слоїк дати на спід трохи кропу, два зубці часнику, пів моркви і заповнити слоїк огірками. Тепер дати наверх дві ліжки жовтого цукру, ½ложечки муштардових зерен, дві ложки (рівні) соли. (Сіль вживати не зойодизовану). Верх прикрити кропом. Заляти огірки гарячим приготованим оцтом, слоїки закрутити і вложити в гарячу (не кипячу) воду, держати на плиті, але вважати, щоб не кипіла. Огірки в слоїках мають пожовкнути. Вибрати слоїки з води, закрутки поправити, вихолодити і поставити в темне місце.

КОНФІТУРИ З БРОСКВИНИ (ПІЧЕС)

3 середньої величини помаранчі
1 горня води
1 6-унцовий слоїчок „мерешіно" вишні
9 горнят цукру
8 горнят обчищених і покраяних броскви.

Помаранчі покраяти на тонесенькі пластинки, або змолоти на машинці на середньої міри ножі. Вложити в посудину і додати воду, накрити і хай вариться на повільнім вогні аж стануть мякі (яких 20 хвилин). З вишень сціднтий сік і додати до варених помаранчів, додати сюди також покраяні броскви і цукор і варити у відкритій посудині аж поки не почне згусати — яких 30 хвилин. Конфітури дати до стерелізованих слоїків, хай трохи прохолонуть. По цім добре закрутити.

МАРМЕЛЯДА З ЗЕЛЕНИХ ПОМІДОРІВ

9 горнят посічених зелених, необираних помідорів
5½ горнят білого цукру
2 цитрині — потерта скірка і сік
⅓ горнятка посіченого, презервованого або посолодженого імберу (джинджер).

Змолоти помідори на млинку на грубо, додати цукор, добре вимішати і хай постоїть через ніч. На другий день рано дати на плиту хай закипить і варити відкритий на повільному вогні 30 хвилин. Додати сік шкірку з цитрини та імбир і далі варити аж почне згусати — яких 15 хвилин. Дати до стерелізованих слоїків, хай трохи прохолоне. Добре закрутити і поставити в холоднім місці.

Ці останні 3 приписи подала пані Н. Сенів референтка домашньої економіки.

ОКРУЖНІ З'ЇЗДИ В АЛБЕРТІ

ДВА ОКРУЖНИХ З'ЇЗДИ складових організацій СУС, відбудуться в нижчезазначених датах:

СМОКИ ЛЕЙК: Неділя, 21-го жовтня, ц. р.
МИРНАМ: Неділя, 28-го жовтня, ц. р.
10.00 год. ранку, Служба Божа.
12.30 год. дня, спільний обід.

Відтак програма з'їзду з цікавими дискусіями на актуальні теми спільної української громадської праці!

Запрошується членство окружних відділів Союзу, і всіх прихильників узяти масову участь!

ЗА ПРОВ. ЕКЗ. НА АЛБЕРТУ:
Калина Засійбіда, голова
Тетяна Лазарович, рек. секр.
Марія Самоїл, кор. секр.

P 46A
MALANCHUK MRS N JAN 64
10959-117 ST
EDMONTON ALTA

НОВІ КНИЖКИ

Проф. Степан Килимник. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні. Том III. Весняний цикль, з передмовою проф. Я. Рудницького (англійська) й Р. Смаль-Стоцького (українська). Праці Інституту Дослідів Волині. Вінніпег-Торонто 1962 рік. Видавничий комітет: Т. Гуменюк, К. Козак і М. Сурмач. Видається коштом менценатів-патріотів та автора. Сторінок 372. Ціна 4 доляри.

Володимир Винниченко. Соняшна Машина. Частина Перша. Видання четверте. Видавництві „Прометей", Ню Йорк 1962 р. За редакцією і з статтею-післямовою Василя Чапленка. Обкладинка роботи Петра Холодного. Сторінок 312.

Іван Багряний. Тигролови. Роман в двох частинах (видання друге). Видавництво „Прометей". Дітройт 1955. Сторінок 272.

Ганна Мандрика. Вибране. За редакцією Стефанії Бубнюк і Теодори Гаврисишин. Передмова Ольги Войценко. Накладом Комітету Українок Канади. Вінніпег 1962. Сторінок 104.

Микола Понеділок. Говорить лише поле; новелі, нариси, оповідання. Накладом видавництва „Гомін України". Торонто 1962 р. Обгортка і ілюстрації Галини Мазепи. Стор. 317.

Докія Гуменна. Серед хмаросягів; ню-йоркська мозаїка. Видавництво Обєднання Українських Письменників „Слово". Нью-Йорк 1962 р. Обкладинка Сергія Макаренка. Стор. 178.

М. І. Мандрика. Україна. Повість временних і невременних літ. Поема. Вінніпег 1962 р. стор. 51.

Степан Шах. О. Маркіян Шашкевич та галицьке відродження. Ювілейне видання у 150-ліття народин поета. Видання українського християнського руху. Париж-Мюнхен 1961 р. Сторінок 229.

Памяткова книжка XIII Конвенції СУА. 29 і 30 червня і 1 липня 1962. Філадельфія.

J. B. Rudnyckyj. An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 1. Видання Української Вільної Академії Наук. Вінніпег 1962. Стор. 96.

Коли ви ще не маєте книжки

Пробудження Духа

то набудьте її тепер.

НАПИСАЛА ЦЮ КНИЖКУ НАША УКРАЇНСЬКА АВТОРКА **ТЕТЯНА ШЕВЧУК.**

Чи ваша душа буває сповнена терпінь, жалю, або огірчень? Часто шукаєте забуття і не можете його знайти.

Пізнати дійсні вартости життя, увійти в розмову з Богом, пізнати Його велику мудрість, побачити і зрозуміти душу свого ближнього — це завдання книжки „Пробудження Духа". Вона дасть вам нагоду побути самому з собою і поглянути на себе в своє духове зеркало.

Книжка має 12 окремих розділів. Гарно видана. Стор. 124. Ціна **$2.00**

Замовлення слати на адресу:

Mrs. Tania E. Bishop
1526 Riverside, Spokane 11, Wash., USA

ВИДАННЯ ЩО МОЖЕТЕ ЗАМОВЛЯТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Чверть Століття на Громадській Ниві (повинна мати кожна членка) $4.25
Мистецька Книжка 4.00
Ukrainian Embroidery Desings and stitches
„Нашим Найменшим" (віршики, пісні, байочки, гри, для маленьких) 1.50
Мистецькі Скарби Українських Вишивок 1.75
Три Сильветки — написав проф. Л. Білецький 1.50
„Подорож по Україні" — мапа і лекції для молодих дітей 2.00
„Програма Музею Союзу" ..... .25
Museum and handicraft
Статут Союзу Українок Канади ..... .25
Колядник для дітей, з нотами і словами, написав проф. С. Яременко ..... .75
Передплата на журнал „Промінь" ..... 3.50 на рік
Блискуча Зоря ..... .50
Куховарська Книжка 5.50
by (Savella Stechishin) Traditional Ukrainian Cookery.

ЗАМОВЛЕННЯ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
203 Union Bldg. Edmonton, Alberta.